

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra výchovy ke zdraví

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2010

Jana Musilová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra výchovy ke zdraví

Výchova ke zdraví na PF JU, historie a současnost

Bakalářská práce

Autor: Jana Musilová

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Výchova ke zdraví

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.

České Budějovice, listopad 2010

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Health Education

Bachelor Thesis

Author: Jana Musilová

Study programme: Specialization in Education

Field of study: Health Education

Supervisor: Assoc. Prof. Milada Krejčí, PhD.

České Budějovice, November 2010

Jméno a příjmení autora: Jana Musilová

Název bakalářské práce: Výchova ke zdraví na PF JU, historie a současnost

Pracoviště: Katedra výchovy ke zdraví, Pedagogická fakulta

Vedoucí bakalářské práce: doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2011

Abstrakt:

Práce představuje stěžejní data a incentive vzniku katedry výchovy ke zdraví a její historii na PF JU do konce roku 2010. Zahrnuje nashromážděný chronologicky seřazený materiál, z něhož mohou čerpat nejenom studenti JU při studiu historie oboru výchova ke zdraví, ale také mohou být využity jednotlivé části práce pro webové stránky katedry. Kromě toho se nabízí navázání na tuto práci v budoucích letech, čímž by se postupně rodila vlastní kronika Katedry výchovy ke zdraví. V práci je využita metoda přímá, dále byla aplikována rámcová analýza týkající se následné práce s materiálem, jeho roztřídění a redukce. Dalšími metodami jsou zde postupy diachronní a progresivní, které jsou charakteristické právě chronologickým popisem událostí. Přínos mé práce spočívá ve zpracování dat a podkladů dynamiky rozvoje pracoviště Katedry výchovy ke zdraví za pětileté období v chronologickém sledu. Výsledky budou po obhajobě použity k rozšíření informací na webových stránkách.

Klíčová slova: výchova ke zdraví, metody historického bádání, dokumenty, historiografie, historické prameny, podpora zdraví, výzkumné projekty, konference, studijní obory

Name and Surname: Jana Musilová

Title of Bachelor Work:

Department: Health Education, Faculty of Education, University of South Bohemia České Budějovice

Supervisor: Assoc. Prof. Milada Krejčí, PhD.

The year of presentation: 2011

Abstract:

The thesis represents the pivotal data and incentives for establishing the Department of Health Education and its history at the Pedagogical Faculty of the University of South Bohemia to the end of 2010. It includes material collected in chronological order, which can be used by students at the USB during their studies of history in the field of health education. The individual parts of the thesis can also be used for the department's website. Apart from that, this thesis can be continued in the future, which would contribute to the gradual creation of a chronicle of the Department of Health Education. The thesis uses a direct method and also framework analysis concerning the subsequent work with the material, its categorisation and reduction. Other methods are diachronic and progressive procedures, which are chiefly characterised by a chronological description of events. The main contribution of my thesis is based on processing of facts and substruction of the development's dynamic of Department of Health Education for five-year period in chronological order. The results will be applied for spreading of informations on the website after finishing my bachelor's thesis.

Key words: health education, methodology of historical research, documents, historiography, historical resources, health promotion, research projects, conference, fields of study.

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci „Výchova ke zdraví na PF JU, historie a současnost“ vypracovala samostatně pod odborným vedením doc. PaedDr. Milady Krejčí, CSc., pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 21. 11. 2010

Jana Musilová

.....

Poděkování:

Děkuji doc. PaedDr. Miladě Krejčí, CSc. za odborné vedení, cenné rady a ochotu při vypracování bakalářské práce. Dále poděkování patří PhDr. Štěpánce Běhalové, PhD. a Markétě Deváté z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR za pomoc při vyhledávání vhodné literatury.

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	ROZBOR LITERATURY.....	9
2.1	Vymezení pojmu historie, její poslání a specifika jejího studia.....	9
2.2	Charakteristiky dokumentů, pramenů a historických faktů.....	10
2.3	Historické metody a pomocné vědy historické.....	14
2.4	Předmět a podstata historické práce a její proces.....	21
2.5	Etapy historického výzkumu.....	25
2.6	Historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a její charakteristika se zaměřením na historii pedagogické fakulty Jihočeské univerzity	29
2.7	Podpora zdraví v ČR.....	35
2.7.1	Chronologický přehled vývoje podpory zdraví od roku 1948 do roku 2005.....	35
2.7.2	„Národní program zdraví“ a „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR - Zdraví pro všechny v 21. století“.....	37
2.7.3	Bílá kniha a národní program vzdělávání	40
3	CÍL A ÚKOL PRÁCE.....	43
3.1	Cíl práce.....	43
3.2	Úkol práce.....	43
4	HISTORICKO-VĚDECKÁ ČÁST.....	44
4.1	Organizace sběru dat.....	44
4.2	Použité metody.....	44
5	VÝSLEDKY A DISKUSE.....	46
5.1	Vyhlášení „Rozvojových projektů“ MŠMT na rok 2005.....	46
5.2	Počátky oddělení výchovy ke zdraví na JU v Českých Budějovicích.....	49
5.3	Vzniklé projekty a historie oddělení výchovy ke zdraví v roce 2007	51
5.3.1	Mezinárodní konference „Výchova ke zdraví a kvalita života“, „Krok k výchově, krok ke zdraví“, projekt Evropských sociálních fondů CZ.04.1.03/3.1.15.2/0458 Zdraví	51

5.4 Oddělení výchovy ke zdraví v roce 2008.....	53
5.4.1 Projekt PACZion: září 2008 – srpen 2011.....	54
5.5 Rok 2009 na Katedře výchovy ke zdraví.....	56
5.6 Činnosti a výsledky Katedry výchovy ke zdraví v roce 2010.....	58
5.7 Povinně absolvované pohybové kurzy a praxe na katedře výchovy ke zdraví v rámci kombinovaného studia v letech 2007/2008 - 2009/2010	60
5.8 Interní vyučující (abecední řadění) a sekretářka Katedry výchova ke zdraví	62
5.8.1 Mgr. Zuzana Kornatovská, Dis.	62
5.8.2 doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.	64
5.8.3 Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D.	70
5.8.4 prof. Ing. Milan Pešek	73
5.8.5 Mgr. Michaela Pospíšilová	74
5.8.6 Mgr. Jan Schuster, Ph.D.	75
5.8.7 Mgr. Petra Vojtová, Ph.D.	75
5.8.8 Milena Chlaňová	77
6 ZÁVĚR	78
7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	79
8 PŘÍLOHY.....	84
8.1 Seznamy absolventů výchovy ke zdraví na PF JU v letech 2009 – 2010 poskytnuté vedoucí studijního oddělení PF JU – Mgr. Zuzanou Svobodovou.....	84
8.2 Tabulka č. 1 - Seznamy interních a externích vyučujících od založení oddělení do roku 2010	88
8.3 Tabulka č. 2 - Přehled vyučované výchovy ke zdraví na univerzitách v ČR	91
8.4 Tabulka č. 3 - Chronologický přehled projektů, tradic a akreditací	93
8.5 Plakát z akce „Krok k výchově, krok ke zdraví“	94
8.6 Tabulka č. 4 - Přehled počtu přijatých studentů do oboru Výchova ke zdraví poskytnutý studijní referentkou Miloslavou Volmanovou	95
8.7 Tabulka č. 5 – Přehled studijních programů na PF JU s oborem Výchova ke zdraví ..	96

8.8 Ukázka upoutávkového letáku Speciální olympiády České republiky	97
8.9 Výňatek z harmonogramu Speciální olympiády	98
9 SEZNAM ZKRATEK	100

1 ÚVOD

Teoretická část mé práce je zaměřena na metody historického bádání, vypovídá o tom, jak postupovat při sběru a řazení dokumentů. Dále práce pojednává o vzniku a historii oboru a později i katedry výchovy ke zdraví na pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, neboť tato část dějin není doposud chronologicky a celistvě zpracována, jsou zachycené pouze stěžejní okamžiky, chybí systematicky uspořádané odpovědi na otázky, kde se vlastně zrodila výchova ke zdraví, co dalo podnět k jejímu zrodu, odkud tento podnět vzešel, zda z řad široké veřejnosti, nebo zda vzklíčil na půdách akademických. Práce by se dala využít jako učebnice dějin výchovy ke zdraví pro studenty vysokých škol tohoto oboru, ale i pro žáky na základních školách.

Téma mé bakalářské práce je aktuální i proto, že pedagogická fakulta Jihočeské univerzity byla mezi prvními státními vzdělávacími institucemi, které začaly usilovat o prosazení tohoto tříletého bakalářského oboru. Výjimečnost výchovy ke zdraví na Jihočeské univerzitě tkví v tom, že je jednooborová a uchazeči mohou volit nejen prezenční, ale také kombinovanou formu studia, díky čemuž univerzita přitahuje mnohem širší okruh budoucích posluchačů, a to jak absolventy středních a vyšších odborných škol, tak i promované lékaře a další již odborně zaměřené osobnosti. V souvislosti s tím byla Jihočeská univerzita první, která pro tento samostatný obor získala potřebné akreditace MŠMT, čímž pružně zareagovala na usnesení vlády České republiky ze dne 30.10.2002 č.1046 k dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21.století. Právem se PF JU může pyšnit prvenstvím Katedry výchovy ke zdraví.

Výchova ke zdraví má velký význam pro každého jednotlivce v prevenci civilizačních onemocnění ať už jde o pohybový, nebo kardiovaskulární systém, vztahu k návykovým látkám i návykovému chování, a pro osvojení si salutogenních prostředků například při řešení závažných životních situací a dalších. Měla by být samozřejmostí, neboť prostupuje život každého z nás a to již od narození do seniorského věku.

Toto téma jsem si vybrala především díky osobnímu zájmu o obor zabývající se zdravým životním stylem, zahrnující nejen složku tělesnou, ale také psychickou, která mi především v době volby studijního oboru byla velmi blízká.

2 ROZBOR LITERATURY

2.1 Vymezení pojmu historie, její poslání a specifika jejího studia

Historie je vědou, proto, že potřebuje jisté postupy či metody a že se vyučuje. Lucien Febvre to vyjádřil úžeji: „Historii pokládám za vědecky vedené studium, nikoli za vědu.“ Nejdůslednější teoretikové tzv. pozitivistické historie, Ch. V. Langlois a Ch. Seignobos, shrnuli to, co tvoří základ historické vědy, výstižnou formulací: „Kde nejsou dokumenty, není historie“.¹

„Předpokladem vzniku dějepisectví je vědomí času jako základní kategorie jsoucna. První podobou času je nehybný čas mýtu. Po velmi dlouhé době byl vystřídán měřitelným časem, v němž existuje pohyb, plynutí. K záměrnému uchovávání minulosti, kterou chce člověk zachovat, však nestačí jen tradice. Je vázáno na vznik písma přibližně před třemi tisíci let. Vrcholnou formu dostává dějepisectví od poloviny 18. století; mění se v historiografii, odbornou historickou vědu. Jejím nezbytným znakem je racionalita, soustavnost, kritičnost, objektivita. Proti jiným vědám má některé pozitivní a některé negativní vlastnosti. Na jedné straně neexistenci vyhraněného předmětu výzkumu a užívání metod a postupů sousedních věd, na druhé straně schopnost názorného vidění a ožívování minulosti. Dějiny dějepisectví studujeme mezi jiným proto, že hned na počátku v něm byly vytvořeny základní typy, vzory, modely historického díla, k nimž se stále obracíme, i proto, že historie nám umožňuje vidět minulost očima svědků.“²

„Historiografie je věda zkoumající minulost lidské společnosti v daném prostoru a čase a to komplexně a konkrétně, od vzniku do současnosti. Historie nám poskytuje pochopení událostí, jak a proč vznikly. Současně hraje důležitou etickou roli – vede k vlastenectví.“³

Úspěšné studium dějepisu předpokládá především zájem o historii. Její studium vyžaduje spolehlivou paměť, schopnost koncentrovat se a logicky i kriticky myslet.

¹ LE GOFF, 2007, s. 185

² PHIL MUNI, 2009, on-line

³ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

Další podmínkou pro úspěšné studium historie je schopnost vyjadřovací. Historik by měl ovládat stylistiku a své poznatky díky ní jasně a konkrétně sdělovat.⁴

2.2. Charakteristiky dokumentů, pramenů a historických faktů

Dokument se stává dokumentem na základě vyhledání a výběru. Vyhledání bývá prací historikových pomocných pracovníků. Ti vytvářejí sklady dokumentů pro historikovo čerpání své dokumentace. Historik se často musí rozhodnout, co za dokument považovat bude a co ne. Je na historikovi, aby správně rozlišoval fakta a přesně je chápal. Nic nehledá ve vlastní fantazii, hledá jen studiem textů.⁵

„V dějepisectví rozlišujeme mezi písemnými dokumenty, statistickými kvantitativními záznamy, výpověďmi svědků a předmětnými artefakty:

- Dokumenty jsou napsané nebo tištěné materiály, zhotovené v minulosti;
- Numerické záznamy obsahují statistická data v tištěné podobě;
- Orální výpovědi zahrnují výpovědi svědků;
- Předměty jsou objekty, jejichž fyzické nebo vizuální charakteristiky mohou přinést informaci o minulosti.

Historikové dále rozlišují mezi primárními a sekundárními dokumenty. Primární dokument je zdrojem, jehož autor byl přímým účastníkem události nebo měl k ní úzký vztah. Jedná se např. o kroniky, deníky, mapy, písně, přepisy orální historie. Jako sekundární dokumenty označujeme zdroje vytvořené pomocí primárních dokumentů. Nejcennější jsou ty, které vytvořili samotní historici. Při analýze dokumentů provádějí historici jejich srovnání, aby zjistili, jak se liší ve výpovědích o stejné události. Podrobné posouzení původnosti zprávy (rozlišení mezi sekundárním a primárním pramenem), posouzení hodnověrnosti autora dokumentu jsou důležitými kroky hodnocení."⁶

⁴ VACULÍK, ČAPKA, 2000

⁵ LE GOFF, 2007

⁶ HENDL, 2005, s.137

„Dokumenty mohou tvořit jediný datový podklad studie nebo doplňující data získaná pozorováním a rozhovory. Za dokumenty se považují taková data, která vznikla v minulosti, byla pořízena někým jiným než výzkumníkem a pro jiný účel, než jaký má aktuální výzkum. Výzkumník se tedy zabývá tím, co je již k dispozici, ale musí to vyhledat. Rozlišujeme osobní dokumenty, úřední dokumenty, archivované údaje, virtuální data a výstupy masových médií. Ve vztahu k události, kterou dokumenty popisují, můžeme rozlišovat mezi:

- současnými dokumenty, které vznikly v době uvažované události;
- retrospektivními dokumenty, jež vznikly po uvažované události;
- primárními dokumenty, vytvořenými přímými svědky události;
- sekundárními dokumenty, které vznikly pomocí primárních dokumentů.

Osobní dokumenty zahrnují cokoli, co bylo pořízeno, napsáno nebo fotografováno k soukromým účelům. Může jít o dopisy, zápisníky, deníky, rodinné fotografie nebo videonahrávky. Úřední dokumenty jsou napsané, fotografované nebo jinak pořízené dokumenty ve firmách nebo úřadech. Může jít o výroční zprávy, zápisy ze schůzí, vyhlášky, dokumentaci práce studenta. Archivní data jsou záznamy nebo množiny záznamů. Některé mohou být psané podobně jako dokumenty, jiné mají kvantitativní statistickou podobu. Jedná se například o záznamy o počtu zákazníků ve firmě; rozpočty firmy; seznamy zaměstnanců; statistické údaje o firmě, instituci nebo zemi; data z jiných výzkumných akcí. Pokud mají archivní data kvantitativní podobu, nesmí se tato vlastnost ztotožňovat s jejich spolehlivostí. Virtuální data se nacházejí na internetu. Tato oblast zatím není dostatečně využita, ačkoli má velký informační potenciál. Patří mezi ně internetové stránky, obsahy internetové pošty a obsahy internetových diskusí. Předmětná data jsou tvořena fyzickými stopami jako důsledky lidské činnosti. Mohou indikovat určité sociální trendy, zvyky a typy chování v dané skupině lidí. Výzkumník se neptá lidí na jejich zvyky nebo preference. Místo toho zkoumá lidské „stopy“ a dělá z nich závěry o zkoumané kultuře. Příkladem využívání stop je zkoumání domovních odpadů, které možná poskytuje lepší informaci o stravovacích zvycích obyvatel v daném místě než údaje ve vyplněném dotazníku. Podobně se sleduje druh ošacení,

věnovaného charitativní organizaci v daném místě. Za předmětná data lze považovat také produkty materiální kultury (budovy, knihy, zařízení, umělecké předměty).“⁷

„Dokument je z hlediska informatiky předmět, který obsahuje zafixovanou informaci určenou ke sdělení a využití, je to prostředek (nositel a konzerva) přenosu určité informace v prostoru a čase. Existují různé nosiče informací (papír, děrný štítek, magnetofonová páska, film) a také různé formy jejich záznamu (textové, grafické, různým způsobem kódované).“⁸

Je několik typů dokumentů. Jan Hendl je dělí na: veřejné, soukromé a E – diskuse. Jejich výhodami jsou možnost analýzy jazyka a slova, dosažitelnost bez ohledu na dobu a pečlivá zpracovanost informací. Jako vše ostatní, i sběr dat může mít nějaká omezení. Může se např. jednat o chráněné informace, o informace, které je nutno vyhledat, o nekompletní, nepřesný a neautentický materiál, nebo data mohou vyžadovat přepis či skenování do počítače. Záznam získaných dat by měl být detailní, protože každá zkušenost má svou důležitost. Pro organizaci záznamů je dobré používat počítač. Záznam je zapotřebí stále doplňovat a to co nejdříve, aby byl co nejvíce podrobný.⁹

Do okruhu pramenů se v rozšířených metodách historických řadí: předměty trojrozměrné, výtvary ikonografické, výsledky bádání dalších specializovaných disciplín, mechanické záznamy – obrazové (fotografie, diapozitivy, filmy), zvukové (gramofonové desky, magnetofonové pásky) i audio vizuální záznamy, dále je to sám jazyk jako předmět historického studia. Klasifikaci pramenů můžeme rozčlenit na formální logiku, narativní formu, analýzu a obecnou teorii pramene. Prameny jsou materiálem, odkud naše věda čerpá své poznání, ale jsou také výsledkem lidské činnosti, vhodné pro poznání a ověřování historických faktů. Informační hodnota pramene [...] závislá na vlastnostech materiálu a úrovni vstupní interpretační hypotézy badatele [...]. Heuristiku nelze oddělovat od interpretace, neboť má své funkce. Tyto funkce spočívají v objevování nových kategorií pramenů, v konstituování pramenů,

⁷ HENDL, 2005, s. 204 – 205

⁸ BARTOŠ, 1999, s. 13 – 14

⁹ HENDL, 2005

tedy v kladení otázek historikem pro získání potřebných informací, dále v interpretaci a kritickém čerpání vhodných informací.¹⁰

„Užitečné je dělení pramenů na primární a sekundární (H.Lötzke, 1966) podle jejich původu. Prameny, jež vzešly bezprostředně z historického dění, o němž podávají svědectví, jsou z tohoto hlediska primární, zatímco jako sekundární jsou označovány ty, jež podávají zprávu o témže jevu z jiného prostředí a jiných pozic. Pro dějiny dělnického hnutí jsou tedy primárními prameny písemnosti vzniklé z činnosti tohoto hnutí (protokoly ze schůzí, sjezdů, dělnický tisk, brožury, letáky atd.), zatímco např. písemnosti kapitalistického státního aparátu (policejní spisy, soudní protokoly) jsou prameny sekundárními, i když někdy, např. v podmínkách ostré politické persekuce, mohou přinášet větší bohatství informací než prameny primární. Při tomto dělení se uplatňuje zejména zřetel k hodnotícím postojům autorů pramenů a k původnosti či odvozenosti pramenných informací.“¹¹

„[...] historický fakt je ústředním pojmem poznávacího procesu a jeho výsledků. Teoretickým východiskem každého poznání je představa historika, který žije v určitých společenských poměrech a přistupuje ke studiu objektivní skutečnosti – minulého dění. Minulost společnosti jako celku se ovšem skládá z nekonečného množství jednotlivin. I když předmět studia omezíme časově i prostorově, velké množství jednotlivin zůstane. I na území jednoho kraje nebo města se během krátkého časového úseku událo velmi mnoho. Lidé se každodenně setkávali, vyměňovali si informace i zboží, vyráběli a konzumovali (a to každý z nich vždy poněkud jinak a v odlišném rozsahu), rodili se a umírali. Do této mnohotvárné a při prvním pohledu zdánlivě chaotické spleti vstupuje poznávající historik a snaží se orientovat tak, že hledá události důležité pro řešení problému, který chce analyzovat. Zvolí prameny, o kterých předpokládá, že budou pro jeho téma schopny vypovídat a podrobí je kritickému rozboru. Kritikou a interpretací určí, v čem prameny zkreslují a deformují skutečné události, rozliší podstatné a nepodstatné složky těchto událostí. Touto cestou rekonstruuje obraz, který dává velkému počtu minulých jednotlivin a vztahů mezi nimi určitý řád a rekonstruuje zároveň obraz tak, aby co nejpřesněji odpovídal oné minulé skutečnosti, která byla

¹⁰ PETRÁŇ a kol., 1983

¹¹ LÖTZKE, 1966 In PETRÁŇ a kol., 1983, s. 79-80

předmětem jeho studia. Pokud je tento obraz výsledkem vědecké analýzy usilující o pravdivé postizení minulého, nazýváme jej obvykle vědecko-historickým faktem (někteří autoři užívají v této souvislosti termínu historiografický fakt). Vědeckohistorický fakt je tedy konstrukcí, kterou vytvořil poznávající subjekt-historik, ale zároveň je odrazem objektivních vztahů v minulosti. Jen subjektivní idealisté mezi historiky považují takovýto fakt za pouhý myšlenkový výtvar poznávajícího subjektu. Míra důležitosti jednotlivých vědeckohistorických faktů a jejich místo v nekonečném proudu minulých událostí vyvstávají ovšem bezesporu až na základě historické analýzy. Touto složitou cestou dochází historická věda k určení oné složky objektivní reality, kterou nazýváme historickým faktem."¹²

„[...] Fakta, která historik studuje, [...], mu samou svou podstatou naprosto znemožňují, aby je konstatoval sám. Žádný egyptolog neviděl Ramsesa. [...] O minulých věcech nebudeme tedy moci hovořit jinak než podle svědectví jiných."¹³

2.3 Historické metody a pomocné vědy historické

Vývoj metod, které proměnily historii v řemeslo a ve vědu, byl dlouhodobý a neustále pokračuje. Složky tohoto vývoje ne pokaždé přisuzovaly tentýž význam pravdě. Zásadními momenty, z pohledu koncepcí a metod a ze strany pracovních nástrojů, bylo období řecko – římské od 5. do 1. století předkřesťanského období, jež dalo vzniknout konceptu svědectví a logice dějin a historii dějin založilo na pravdě. A poté 4. století, kdy dějiny mají svůj smysl, šíří koncept času a periodizaci dějin. Renesance začala kritizovat dokumenty prostřednictvím filologie; v 17. století byly položeny základy moderní erudice; v 18. století došlo ke zřízení první historické instituce; v 19. století vznikají metody erudice, formují se základy historické dokumentace a historie se dostává do všech oblastí. Ve 30. letech 20. století je zřejmá krize, ale i zájem o historii.¹⁴

¹² HROCH A KOL., 1985, s. 198-199

¹³ BLOCH, 1967, s. 49

¹⁴ LE GOFF, 2007

„Historikové renesance prokázali historické vědě cenné služby hned v několika ohledech: zahájili éru kritiky pramenů s pomocí filologie, začali historii „laicizovat“ a vymítat z ní mýty a legendy a položili základy pomocných věd historických a spojení historie a erudice.“¹⁵

„Historikové uplatňovali metody jiných disciplín (Berg, 1998, Havelka, 2004). Vývoj historie v 17. století byl metodologicky pod vlivem teologie, v 18. století zase pod vlivem právních a státních věd. V 19. století ovlivňuje historii filologie.“¹⁶

Rámcová analýza je další metodou práce s daty. Vyvinuli ji v 80. letech angličtí výzkumníci Ritchie a Spencer (1994), kteří usilovali o to, aby jejich přístup usnadnil systematické prozkoumávání kvalitativních dat. Za první krok práce s materiálem určili jeho organizaci, při níž jde o pečlivé roztřídění a redukci dat. Druhým krokem je vlastní interpretace vedoucí k popisné nebo logicky rekonstrukční zprávě o zkoumané oblasti. Autoři se opírají o techniku sestavování textových tabulek. Rámcová analýza má své jednotlivé kroky. Při identifikaci počátečních témat a konceptů se výzkumník musí důkladně seznámit s materiálem a jeho strukturou. Po úvodní prohlídce nashromážděných dat, prvním čtením získaných textů se sestavují seznamy s počáteční strukturou témat, které budou sloužit pro základní klasifikaci. V dalším kroku probíhá označení dat, kdy označujeme jednotlivé části textu pomocí vytvořených seznamů. Při označování nebo při opatřování rejstříkem se pročítají jednotlivé fráze, věty a odstavce a rozhoduje se, o čem materiál vypovídá. Pak se přiřazuje vhodné označení ať už na papíře, nebo pomocí softwaru v databázi dat. Ve třetím kroku výzkumník využívá poznatky z předchozí fáze a vytváří tematické tabulky a schémata pro třídění a uspořádání dat. Každé téma a jeho podtémata se zachytí zvláštní tabulkou. Celkový počet tabulek závisí na počtu hlavních témat vzniklých v předchozí analýze. Čtvrtá fáze rámcové analýzy se nazývá sumarizace a syntéza dat. V určitém momentu je třeba začlenit klasifikovaná data do tabulek. Dle autorů se tomuto kroku říká zobrazení. Provedené zobrazení datového materiálu usnadní návrh nové typologie nebo pokus o vysvětlení určitých asociací.¹⁷

¹⁵ LE GOFF, 2007, s. 195

¹⁶ HENDL, 2005, s. 134

¹⁷ HENDL, 2005

Stále se prohlubující specializace ve všech oborech lidského poznání vyžaduje, aby byly k dispozici i příslušné příručky, které by zahrnovaly celkový přehled současných znalostí a naznačily i potřeby dalšího bádání. S vědeckými potřebami vzrůstá i zájem veřejnosti, podporovaný výstavami, vydáváním historické literatury s obrazovými přílohami, překlady kronik nejen naší, ale i cizí minulosti, i zpřístupňováním nejrozumnějších památníků naší minulosti. Proto se zvyšuje poptávka po stručné, avšak zároveň hlubší informaci o pojmech z historie. A zde právě mají být užitečné pomocné vědy historické. Jsou jimi všechny disciplíny, které svými specifickými metodami pomáhají historikovi hlouběji proniknout do podstaty jevů dosavadního vývoje lidské společnosti podrobením specifické historické kritice všech produktů její činnosti. Soubor pomocných věd historických není pevně dán a uzavřen, mění se v souvislosti s obdobím a prostředím dané minulosti. Pomocné vědy historické se ustálily na základě středověkého pramenného bohatství a rozšiřují se velmi rezervovaně v souvislosti s pramennou látkou novověku. Můžeme je dělit na dvě skupiny:

- Pomocné vědy historické – materiálové
- Pomocné vědy historické – hodnotící a analyzující

Stěžejními vědami jsou paleografie a diplomatika.¹⁸

„Pokrok historické vědy je v zjišťování skutečností, faktů [...], v objevování pramenů obsahujících nová fakta a umožňujících korigovat poznatky dřívější. Metodou se rozumí zcela prakticky obecné zásady historikovy práce s prameny, principy kritiky a interpretace. Novost látky může zmenšit podíl metodické složky v historikově práci na minimum. Faktická novost může totiž vyvažovat jednoduchost metodického postupu. S minimálním metodickým úsilím, omezujícím se jen na seřadění evidentních údajů, je možné napsat přehled mezinárodních událostí po roce 1960. V tom případě by byla práce hodnocena jako pokus o první třídění materiálu a jako užitečná orientační pomůcka. Čím konkrétnější reality se historické dílo týká, tím jednoduššího metodického postupu v něm bývá užito. Nutnost reprodukovat metodický postup a vyplňovat touto reprodukcí stránky historického díla v případech, kdy platnost autorovy

¹⁸ HLAVÁČEK, KAŠPAR, NOVÝ, 1997

teze závisí na korektnosti jeho postupu, omezuje možnost historikových záměrů jak psát. [...] Historik má [...] možnost si vybrat, zda chce ukázat, jak ke svým výsledkům dospěl, nebo zda se omezí jen na sdělení výsledků samých. Metoda tedy znamená způsob, jak historik pracuje s prameny a jak po jejich kritice a interpretaci dospívá k faktům [...]. Metodami jsou i speciální postupy charakterizující jen některé typy prací. V celku historického díla má metodologický aspekt jinou funkci a jiné vyjádření než [...] fakta a metody. Historická fakta jsou obsažena v každém historickém díle. Fakta mohou být významná nebo nevýznamná, správně zjištěná nebo smyšlená, ale nemůže existovat historické dílo, které by žádný poznatek a fakt neobsahovalo. Fakta tedy tvoří základní stavební materiál, jejich prostřednictvím můžeme poznat metodu.“¹⁹

František Čapka ve Zwettlerových skriptech „Úvod do studia dějepisu“ jmenuje tyto metody:

- Metoda přímá a nepřímá
- Induktivní a deduktivní metoda
- Diachronní a synchronní přístup k historickému vývoji
- Progresivní a retrospektivní metoda
- Metoda sondy
- Statistická metoda
- Historicko-srovnávací (komparativní) metoda
- Typologická metoda
- Biografická metoda
- Metoda geografická
- Historická demografie
- Metoda filologická

¹⁹ MAREK, 1992

Nejrozšířenější metodou je metoda přímá. Spočívá v získávání historických faktů z pramene. Předpokládá se badatelova schopnost očistit a vyhodnotit pramen, aby odpovídal historické skutečnosti; dále schopnost ověřit spolehlivost pramene. Tato metoda je adekvátní pro prostý popis skutečnosti, je odpovědí na otázku – jak se to stalo? Pokud bychom chtěli vědět i proč se to stalo, museli bychom přistoupit k metodě nepřímé. V ní je zapotřebí využít pramene k obdobné problematice. Touto metodou lze nahradit chybějící fakta zdůvodněnou hypotézou.²⁰

Metodu přímou Hroch a kolektiv doplňují příkladem: „Chceme popsat bitvu u Lützen. Shromáždíme relace současníků, dobovou korespondenci a publicistiku a jednotlivé údaje vyhodnotíme z hlediska jejich spolehlivosti. Ze spolehlivých údajů pak rekonstruujeme průběh bitvy.“²¹

V tomto případě poznáváme a popisujeme minulost prostřednictvím různých pramenů. Tuto metodu znali již historikové minulého století. Při aplikaci této metody historik očisťuje a vyhodnocuje pramen, aby byl co nejvíce totožný s historickou skutečností. Přímá metoda dokonce převažuje v historické práci, především tam, kde se vyskytuje prostý popis skutečnosti.²²

Metoda indukce přechází postupně od jednotlivých faktů k obecnějším údajům o společenské skutečnosti. Takový postup se nazývá úplnou indukcí. Nejsou – li známy charakteristiky všech částí studovaného souboru a nelze jeho prvky studovat úplnou indukcí, užívá se indukce neúplná. I pomocí ní můžeme zobecňovat, ne však naprosto jistě jako u úplné indukce.²³

„Metoda dedukce představuje způsob tvorby vědeckého zobecnění, kdy se konečné tvrzení odvozuje z jednoho nebo více tvrzení s užitím pravidel formální logiky. Deduktivní metoda má tři fáze:

- shromáždění souboru výchozích tvrzení

²⁰ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

²¹ HROCH A KOL., 1985, s. 204

²² HROCH A KOL., 1985

²³ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

- seznámení se s logickými prostředky usuzování a odvozování
- za pomoci těchto logických prostředků usuzování a získaných výchozích poznatků formulujeme výsledný názor.

[...] Obě metody by se měly doplňovat“.²⁴

Hroch a kolektiv považují induktivní a deduktivní metody za přední, často si jejich užití historik ani neuvědomuje. Dále uvádějí příklad:

Vezmeme – li v úvahu majetkové poměry městské rady a dojdeme ke zjištění, že každý člen této rady vlastnil ve městě nemovitost, je možné takové zjištění uzavřít tvrzením, že všichni členové městské rady vlastnili v tomto městě nemovitost. Právě tento postup se nazývá indukci. Indukce je metoda, která přechází od jednotlivých faktů k obecnějším.²⁵

„Diachronní postup sleduje vývoj v časové posloupnosti v menších územních jednotkách (jednoho města, vesnice, jedince), přičemž změny posuzuje v souhrnném pohledu. [...] Postup, kdy historik sleduje, jaký byl stav na mnoha místech v téže době, nazýváme postupem synchronním. Každá syntéza většího celku je pak založena na kombinaci obou přístupů – synchronního a diachronního [...]. Synchronní pohled je zároveň pohledem analyzujícím a zobecňujícím. Na diachronním přístupu buduje zejména metoda progresivní a retrospektivní“.²⁶

Specifika diachronní metody opět můžeme porovnat s popisem od autorů Hrocha a kol. Pokud život historické osobnosti zachycujeme od jejího narození přes školní docházku a sled jejích „kariérních“ činů a končíme smrtí, používáme postup diachronní. Vystačí při sledování dějin města, vesnice, života jedince apod. Máme – li však sledovat větší územní celek, kde žilo mnoho jedinců a máme – li sledovat, jaký stav byl na různých místech v téže době, musíme přistoupit k synchronnímu postupu. Synchronní pohled není omezen časovým průřezem, navíc je analyzující a zobecňující.²⁷

²⁴ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

²⁵ HROCH A KOL., 1985

²⁶ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

²⁷ HROCH A KOL., 1985

Progresivní metoda se téměř shoduje s diachronním přístupem. Historik popisuje události tak, jak po sobě následovaly od starší k novější, tedy paralelně. Opačný postup nazývaný metoda retrospektivní posuzuje dřívější události podle pozdějších. Metodu sondy můžeme uplatnit při zpracování velkého množství údajů. Vytvoříme reprezentativní vybraný vzorek, který bude umožňovat zevšeobecnění zjištěných závěrů. Tato metoda má své uplatnění zejména v archeologii.²⁸

„Progresivní metoda je metodou, která se v zásadě shoduje s diachronním přístupem k historické skutečnosti. [...] O progresivní metodě [...] hovoříme tam, kde historik sleduje a zachycuje minulé události tak, jak po sobě následovaly od doby starší k době novější. Postup historika jde tedy paralelně s tím, jak probíhal historický proces. O událostech, které se staly ve starší době, se hovoří dříve než o událostech, které po nich následovaly.“²⁹

„Statistika vznikla jako věda zabývající se číselným vyjadřováním soudobých společenských jevů. Statistika se řídí řadou pravidel a technických postupů, podle nichž shromažďuje, třídí a zpracovává výsledky různých šetření.“³⁰

Komparativní, neboli historicko-srovnávací metoda, se používá tehdy, když historikovi nemohou prameny o určité problematice poskytnout dostatečné informace. Pokud chce tuto mezeru historik vyplnit, získává potřebné informace pomocí různých souvislostí. Autor v případě komparativní metody uvádí příklad“.³¹

„Model užití srovnávací metody lze zjednodušeně vyjádřit následovně:

1. o zkoumaném procesu v regionu A mám jen kusé informace;
2. v okolních regionech B, C tento proces rovněž proběhl;
3. region A je z mého hlediska podobný regionům B, C;

²⁸ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

²⁹ HROCH A KOL., 1985, s. 209

³⁰ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

³¹ tentýž zdroj s. 61

4. dá se předpokládat, že i v regionu A proběhl tedy proces jak v B, C“.³²

Pomocí typologické metody třídíme a kategorizujeme historické jevy, můžeme její pomocí zjednodušovat a zpřehledňovat složité vztahy. I zde je nutno dodržet určitá pravidla, jakými jsou: jasné definování souboru jevů, shromáždění charakteristiky jednotlivých jevů, sdružení shod a rozdílů do obecnějších kategorií a jednu z kategorií určit za kritérium. Když historik pro studium určitých pasáží dějin využije biografických údajů jednotlivců s nimi souvisejícími, označujeme tento přístup za biografickou metodu. I tato metoda má svá pravidla, kterými je nutno se řídit.³³

Geografická metoda vychází z respektu před skutečností, že se historický proces vyvíjel a i nadále se vyvíjí v daném měnícím se geografickém prostředí. Podstatou metody je tedy zjišťování faktů, vzájemných vztahů mezi fakty, jejich rozmístění a srovnání na mapě. Geografická metoda může vést ke srovnání jevů, jakými jsou např. geografické podmínky, vývoj populace, hustota osídlení apod.³⁴

Předposlední metodou historikovy práce, kterou František Čapka zmiňuje, je tzv. historická demografie. „Jejím úkolem je studium historického vývoje počtu, skladby, rozmístění a pohybu obyvatelstva od nejstarších dob až po současnost.“³⁵

„Princip tzv. metody filologické spočívá v získávání faktů o minulosti rozborem jazykových údajů; je případem specifického užití nepřímé metody. [...] Současně předpokládá, že vývoj jazyka (zvláště slovní zásoby) probíhá v těsné souvislosti s vývojem civilizací a specifickým způsobem jej odráží.“³⁶

„Václav Husa metodu definoval jako „cestu k vytčenému cíli (roz. Historického poznání) ..., soustavný postup, směřující ke zjištění vědeckých poznatků o přírodě, společnosti a lidském myšlení“. Při tom rozlišuje metody v širším smyslu, kdy pracovní postup je odvozován přímo z kategorií historického materialismu (tj. zhruba ve smyslu

³² tentýž zdroj s. 63

³³ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

³⁴ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

³⁵ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994, s. 66

³⁶ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994, s. 67

metodologie) a metody v užším smyslu. Za historickou metodu v užším smyslu označuje pak soubor pracovních postupů, které se světovým názorem souvisejí zprostředkovaně, nikoli bezprostředně. Historik vždy užívá několika metod, několika pracovních postupů (metod), jež historik užívá k řešení konkrétního problému, se nazývá metodikou. Každá metodika pak určuje volbu a kombinaci technik historikovy práce.³⁷

2.4 Předmět a podstata historické práce a její proces

Historický výzkum se zabývá ději v minulosti. Je třeba zabývat se relevantními historickými daty už tehdy, když se začíná formulovat výzkumná otázka.³⁸ „Historický výzkum umožňuje lépe chápat lidské chování a myšlení.“³⁹

„Historický výzkum je proces systematického popisu a přezkoumávání minulých událostí nebo kombinací událostí s cílem podat zprávu o tom, co se v minulosti stalo (Fraenkel, Wallen 1993). Nejde pouze o shromažďování a evidování údajů, ale i o jejich interpretaci. Historický výzkum je interpretativní, protože jeho záměrem je odhalit a přiblížit komplexní nuance, osobnosti, kulturu, názory, jež ovlivňovaly minulost a mají vliv na současnost. Historik využívá vyhledaná a ověřená fakta, aby rekonstruoval události. Všímá si individuálních pohledů různých účastníků historických událostí. V tom se neliší od interpretativního kvalitativního výzkumu. V historickém výzkumu se také porovnávají interpretace událostí různých historiků. Historický výzkum se provádí s cílem:

- Odpovědět na určité otázky;
- Odhalit neznámé souvislosti;
- Nalézt vztahy mezi minulostí a přítomností;

³⁷ HROCH A KOL., 1985, s. 194

³⁸ HENDL, 2005

³⁹ HENDL, 2005, s. 134

- Zaznamenat a vyhodnotit činy jedinců, skupin a institucí;
- Navrhovat, uplatňovat nebo hodnotit teorie při interpretaci událostí;
- Přispět k porozumění kultury, v níž žijeme nebo která je nám cizí.⁴⁰

„Neexistuje jasné pravidlo pro určení toho, jak daleko v minulosti musí být studovaná událost, abychom byli oprávněni mluvit o historii (HENDL, 2005, s. 136).“
 „Jeden ze starších, ale stále platných návodů k provedení dějepisného bádání popsal německý historik Johann Gustav Droysen (1808-1884). Ten považoval za základní prvky historické metody: heuristiku, kritiku, interpretaci a apodeixis, tedy výsledná tvrzení. Heuristika se týká vyhledávání materiálů jako výchozího bodu historické vědy. Jde o to je nalézt, typologicky charakterizovat a zařadit podle druhu. Droysen rozlišuje kritiku pravosti dokumentu a kritiku správnosti. Uvažuje také, zda prameny chtěly nebo mohly říci to správné a pravdivé. Kritiku Droysen uzavírá kontrolou hodnověrnosti. Teprve na tomto základě heuristiky a kritiky se může provést interpretace. Droysen rozlišuje a) pragmatickou interpretaci, tedy věcné zachycení událostí a momentů historického vývoje; b) interpretaci podmínek, tedy časovou a věcnou kontextualizaci jednotlivých událostí; c) psychologickou interpretaci, která zachycuje horizont aktérů, jejich názory a mínění; d) interpretaci idejí (dnes v to zahrnujeme mentalitu, ideologii doby nebo diskurs). Na této definici historické metody se toho moc nezměnilo.“⁴¹

Zdeněk Jindra píše o heuristice: týká se vyhledávání a shromažďování materiálů pro vědecký výzkum, kdy už v době 20. století naráží na velké množství vědeckých informací, které se stále rozšiřují, což znesnadňuje orientaci v těchto materiálech. Jako další problematiky uvádí nárůst výdajů na vědecké výzkumy a s tím spojený stoupající počet vědeckých pracovníků. K pozitivům vědeckých prací patří např. posílení kolektivního charakteru vědecké práce, zkrácení doby od vědeckého objevu k jeho uplatnění v praxi, avšak co se týká zastarávání vědeckých poznatků, ty ve společenských vědách zastarávají v průměru asi za patnáct let.⁴²

⁴⁰ HENDL, 2005, s. 135

⁴¹ HENDL, 2005, s. 136 – 137

⁴² JINDRA, 1982

„Ve výzkumu nedávné minulosti se opíráme někdy o záznamy rozhovorů s lidmi, které byli přímo nebo nepřímo účastníky historické události. Této metodě se někdy říká „orální historie“. Orální historie jsou cenným zdrojem informací o mnoho historických tématech. Pomáhají porozumět příčinám a motivům událostí. Orální historie však závisejí na paměti, zkušenostech a interpretacích jedinců. Ty mohou být zatíženy systematickou chybou v závislosti na časovém odstupu od události nebo v důsledku selektivnosti paměti. Orální historie se opírají o narativní interview.“⁴³

„Při narativním rozhovoru není subjekt konfrontován se standardizovanými otázkami, nýbrž je povzbuzován ke zcela volnému vyprávění. Narativní interview jako metodu zpracoval německý sociolog Fritz Schütze (1977). Vlastní rozhovor se dělí na čtyři fáze: stimulace, vyprávění, kladení otázek pro vyjasnění nejasností, zobecňující otázky. Nejdříve se subjekt stimuluje. Dotazovanému prezentujeme téma a jeho význam. Snažíme se získat jeho důvěru. Pak je možné dotazovaného požádat, aby začal vyprávět. Ve třetí části rozhovoru, po ukončení vyprávění, se tazatel snaží ozřejmit dosud nejasné otázky a vyjasnit rozpory. Také v této fázi se využívá schopnost dotazovaného vyprávět. Při každém upřesňujícím dotazu se rekonstruuje okamžik, kdy se nejasnost objevila, a to tak, že se citují příslušné úseky vyprávění. Ve čtvrté části rozhovoru se tazatel snaží využít vypravěčovy schopnosti vysvětlování a abstrakce jako experta pro jeho osobní záležitosti. Vypravěči je povoleno odpovídat na otázky typu proč, aby se dospělo k vyjasnění významových struktur, které vypravěč neodhalil.“⁴⁴

„Modifikaci narativního interview představuje epizodický rozhovor. Základem rozhovoru je opakovaná výzva k vyprávění nějaké epizody z určité oblasti zkušeností jedince. Pro orientaci o tematických oblastech je nutné si připravit návod se soupisem témat. Vedle těchto vyprávění pak jde o položení otázek, jež se týkají subjektivních definic různých pojmů a vztahů mezi nimi. Kladené otázky se soustřeďují na sémantické části znalostí.“⁴⁵

„Vědecká historická práce, bádání, zkoumání, výzkum, je práce tvůrčí; jde o překročení dosavadního stupně poznání a obohacení vědy o nové poznatky, pohledy a

⁴³ HENDL, 2005, s. 137

⁴⁴ HENDL, 2005, str. 176

⁴⁵ HENDL, 2005, s. 177

názory, o objevení a osvětlení dosud zcela nebo zčásti nepoznaného, či poznaného jen málo, nejasně, nepřesně, popřípadě nesprávně. U vědeckého bádání se nerozlučně pojí dvě složky, složka znalostní, zkušenostní a návyková na jedné straně se složkou tvůrčí na straně druhé. Pod pojmem vědecká práce rozumíme někdy i její výsledek, tj. vědecké dílo.“⁴⁶

„K výzkumu a zpracování určitého tématu může přikročit jen ten pracovník, který má přehled o dosavadním stavu poznání daného předmětu, respektive je schopen tento stav zjistit. K tomu je třeba, aby si každý pracovník vytvořil vlastní informační a také dokumentační systém (institucionální nebo osobní), který mu zajišťuje neustálý kontakt s novinkami ve zvoleném oboru.“⁴⁷

„Každý adept vědecké historické práce si musí v první řadě uvědomit, že vědecký výzkum se odlišuje od běžného studia a směřuje k jinému cíli. U výzkumu nejde jen o to, aby si badatel osvojil a zapamatoval určitý systém poznatků z daného oboru k dalšímu použití v praktické, pedagogické i vědecké práci. Jeho hlavní úkol totiž spočívá v tom, aby shromáždil všechny dostupné informace a prameny k určitému tématu – a ty pak vědeckými metodami roztřídil, uspořádal, objasnil, zhodnotil, zpracoval a publikoval.“⁴⁸

„Vědecká historická práce [...] je práce tvůrčí; nespočívá jen v získávání [...] již objevených poznatků – jde o překročení dosavadního stupně poznání a obohacení vědy o nové poznatky, [...] a osvětlení dosud zcela nebo zčásti nepoznaného, či poznaného jen málo, nejasně, nepřesně i nesprávně. Vědecká práce je tedy procesem neustálého hledání a nalézání, procesem, který směřuje od relativní k absolutní pravdě. U vědeckého bádání se nerozlučně spojují dvě složky, složka znalostní, zkušenostní a návyková se složkou tvůrčí“.⁴⁹

⁴⁶ BARTOŠ, 1999, s. 9

⁴⁷ vyňato z téhož zdroje, s. 9

⁴⁸ BARTOŠ, 1999, s. 35

⁴⁹ HROCH A KOL., 1985, s. 86

2.5 Etapy historického výzkumu

„Bibliografie bývá nazývána „předsíní“ vědy. Každý vědecký výzkum musí začít zjištěním, co již bylo o daném tématu napsáno. Bibliografie provázejí historika v průběhu celé jeho práce, jejich okruh se stále rozšiřuje a doplňuje až do konečného zpracování tématu (i potom jde vždy jen o relativní úplnost). Základní poznatky z bibliografie jsou pro badatele nezbytné i při zpracování tématu, při citaci a sestavování seznamu použité literatury a pramenů. Historik – badatel se setkává s bibliografií v těchto podobách:

A, s hotovým, jinou institucí či osobou zpracovaným soupisem literatury (případně i pramenů) k vymezenému okruhu či tématu,

B, s jednotlivými bibliografickými záznamy, ze kterých sestavuje vlastní bibliografii,

C, s okruhem návodů, podle nichž může najít příslušnou literaturu (a prameny), hlavně v knihovnách,

D, se systémem bibliografických pravidel, která mu umožňují správně označovat tu literaturu (a prameny), ze kterých vychází ve své práci.⁵⁰

„Etapy historikovy práce se tradičně rozdělují na čtyři části: heuristiku (tj. shromáždění literatury a pramenů), kritiku (rozbor a hodnocení), interpretaci (jejich výklad) a syntézu (spojení a zpracování). I když toto dělení není nesprávné, přece jen příliš zužuje celý badatelský postup a proces, který je nutno dělit na více etap:

1, Volba tématu a stanovení problémů. Zde je třeba nejen určit téma časově, místně a problémově, ale i zvážit jeho důležitost a užitečnost. Buď půjde o takové téma, které přinese zcela nové poznatky, zaplní tzv. bílé místo na mapě dějin, nebo půjde o nové řešení tak či onak již historiograficky zpracovaných problémů a úseků. Existují práce povahy koncepční i materiállové, kritické i metodické, vědecké i odborné, kompilační i popularizační apod. Stejně tak je nutné určit, do jakého stupně, šíře a hloubky má být téma prozkoumáno, jaké zvolit metody a postupy, čemu má výsledek sloužit a jakou má mít výslednou formu. Z těchto důvodů je vhodné, aby si badatel vypracoval předběžnou osnovu práce, určil rozsah výzkumu, jeho směr, postup a časový plán.

⁵⁰ BARTOŠ, 1999, s. 14

2, Zjištění, zda a jak je téma zpracováno v dosavadní literatuře, a to i v širším kontextu časovém, územním i problémovém. Jde tedy o historické a příbuzné literatury, jinak řečeno jedná se jak o bibliografické zjištění toho okruhu literatury, která se tak či onak vztahuje k tématu, tak o její prostudování a dokumentaci nejdůležitějších faktů a myšlenek, jejich kritické srovnání, objasnění a zhodnocení.

3, Zjištění okruhu pramenů, které se vztahují k tématu, zhodnocení jejich dokumentární hodnoty a využití jejich informační kapacity. To znamená jejich zachycení a rozbor s cílem určit jejich historickou hodnotu, pravost, věrohodnost – a tím i jejich vztah k historické skutečnosti. Tím je vlastně ukončena tzv. informační fáze výzkumu.

4, Rekonstrukce a prozkoumání historických faktů a procesů na základě studia literatury a pramenů a za pomoci vhodných metod, metodik, technik a výzkumných prostředků, jejich analýza a syntéza – a závěry, ke kterým autor dospěl a které mají být platné potud, pokud nejsou nahrazeny novými poznatky. Okruh sledovaných faktů, vztahů a procesů musí být vždy mnohem širší než ten, který potom tvoří vlastní jádro a obsah zkoumaného tématu.

5, Závěrečnou etapu představuje adekvátní jazykové vyjádření faktů a poznatků a jejich publikování, označované někdy jako prezentace. Každá vědecká práce potřebuje publicitu, ať již mluveným slovem či tiskem, obrazem, respektive jiným druhem informační komunikace. I sepsání práce se většinou skládá z několika fází, od vypracování konceptu přes jednu i více pracovních variant až po definitivní čistopis a jeho konečné ztvárnění.

Vlastní historickou práci lze tedy po vytyčení tématu rozdělit na shromáždění co nejširšího okruhu literatury a pramenného materiálu, jejich studium, rozbor a hodnocení, rekonstrukci, objasnění a zhodnocení historické skutečnosti. Většinou se tyto etapy vzájemně překrývají, avšak žádnou z nich nelze zcela pominout či přeskočit.⁵¹

Na závěr výzkumu je vhodné vypracovat výzkumnou zprávu. V ní by mělo být: vysvětleno, čím se výzkum zabýval; jasným způsobem podaná informace o sociálním a historickém kontextu prostředí, kde se výzkum prováděl; sdělení o přirozené historii výzkumu, aby se vědělo, co se dělalo, kdo to dělal a jak – popis nalezení klíčových konceptů; dále by výzkumná zpráva měla obsahovat: základní data ve formě krátkých

⁵¹ BARTOŠ, 1999, s. 11 – 12

vyprávění, organizovaných úryvků z interview, fotografií, atd., aby si čtenář mohl vyvodit závěry paralelně s autorem; formulaci závěrů s popisem jejich širších významů pro vědu nebo v souvislosti s efekty, které mohou mít.⁵²

„Každé historické dílo musí mít určitou obsahovou strukturu a formální úpravu, která odpovídá zkoumanému tématu, poslání práce i mnoha dalším okolnostem. Nejčastěji se historické monografické dílo může skládat z těchto částí:

- 1, Titulní strana a obsah
- 2, Úvod, někdy též předmluva nebo doslov
- 3, Vlastní práce, která se dělí na jednotlivé kapitoly
- 4, Závěr, případně i cizojazyčné resumé
- 5, Poznámky a citace
- 6, Seznam použité literatury a pramenů
- 7, Přílohy
- 8, Rejstříky

Některé části jsou pro vědecké historické dílo zcela nezbytné, jiné jsou spíše fakultativní a vyskytují se jen u určitého druhu prací.“⁵³

Historické práce je dále možno dělit dle obsahové a formální stránky na několik forem. Nejjednodušší z nich je zpráva, je to stručné konstatování faktu, prosté sdělení. Následuje referát, který se může věnovat dílčí problematice nebo i souborné záležitosti, lze sem zařadit i přehled o díle historika. V recenzi jde již o hlubší analýzu s kritickým hodnocením. V recenzi musí být nejen základní informace a věcné údaje, ale také kritický rozbor práce s hodnocením. Další skupinou historických prací jsou články, studie, statě a pojednání, jsou různorodé a rozsáhlé. Může v nich převažovat jak analýza, tak syntéza, popřípadě polemika. Jsou výsledkem vlastního badatelského výzkumu autora a vyznačují se všemi náležitostmi vědecké historické práce.

⁵² HENDL, 2005

⁵³ BARTOŠ, 1999, s. 48

Nejvýznamnějším druhem historických prací jsou monografie. Podávají vyčerpávající, komplexní zpracování určité historické události. Bývají publikovány samostatně. Specifickými historickými pracemi jsou učebnice a populárně vědecké spisy. Nemusejí přinášet žádné nové poznatky, ale musí plnit svou funkci - sloužit studentům i občanské veřejnosti. Stejně tak kompilační práce nepřinášejí žádné novum, jejich rysem je založenost na již dosažených poznatcích, tedy na využití odborné literatury. Do kompilačních prací spadají učebnice a příručky a populárně vědecké práce.⁵⁴

Vaculík a Čapka stručně pojímají etapy historické práce, které dělí do následujících fází: na prvním místě uvádějí stanovení tématu, jeho důležitost, užitečnost a použitelnost, dále je třeba určit, do jaké míry má být téma zkoumáno a dle toho se dále přistupuje ke zvolení metod a postupů. Vhodné je zjistit, jak bylo zvolené téma doposud zpracováno. Tato fáze se nazývá informační, neboť jsou během ní získávány informace o zvolené problematice a to v širším pojetí. Vypomáháme si zde např. studiem historických syntéz. Načerpané poznatky z literatury je třeba kriticky posoudit a zhodnotit. Nejnáročnější část historické práce představuje heuristika, shromáždění a prostudování literatury a pramenů. K vytvoření syntézy se závěry autor dospívá předchozí analýzou literatury a pramenů. Závěrečná fáze se dotýká stylistického vyjádření a publikování získaných poznatků.⁵⁵

2.6 Historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a její charakteristika se zaměřením na historii pedagogické fakulty Jihočeské univerzity

„Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích je veřejná vysoká škola univerzitního typu [...] byla zřízena 28. září 1991 zákonem ČNR č. 314/1991 Sb. Základ této veřejné vysoké školy původně tvořily dvě fakulty - pedagogická fakulta (*od roku 1948 byla pobočkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, později se stala samostatnou fakultou*) a provozně ekonomická fakulta (*od roku 1960 působila jako součást pražské Vysoké školy zemědělské*). Vedle nich patřily k zakládajícím

⁵⁴ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

⁵⁵ VACULÍK, ČAPKA, 2000

součástí tři nově vytvořené fakulty: biologická, teologická a zdravotně sociální. V roce 1996 se do struktury univerzity začlenil výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický se sídlem ve Vodňanech a v roce 2002 se univerzita rozrostla o ústav fyzikální biologie v Nových Hradech. O rok později, tedy v roce 2003, vznikl jako součást univerzity historický ústav, který se stal jedním ze zakládajících pracovišť filozofické fakulty vzniklé k 1. 1. 2006. Další novou součástí Jihočeské univerzity se stala fakulta ekonomická, která byla zřízena k 1. 1. 2007. Původní biologickou fakultu od 1. 8. 2007 nahradila přírodovědecká fakulta, která rozšířila nabídku biologických oborů o obory neživé přírody (včetně učitelství těchto oborů pro střední školy). Od 1. 9. 2009 tvoří univerzitu osm fakult a jeden vysokoškolský ústav: fakulty ekonomická, filozofická, pedagogická, přírodovědecká, teologická, zdravotně sociální, zemědělská a fakulta rybářství a ochrany vod (vznikla k 1. 9. 2009; jednou ze zakládajících součástí je původní Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický JU ve Vodňanech). Devátou součástí univerzity je Ústav fyzikální biologie v Nových Hradech.⁵⁶

Historie Jihočeské univerzity se váže k roku 1945, kdy začaly v Českých Budějovicích probíhat víkendové přednášky pobočky pražské Vysoké školy pedagogické pro posluchače působící jako učitelé na základních školách. 14. 9. 1948 došlo ke zřízení pobočky pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, kde byly zahájeny přednášky v zimním semestru 1948/49. Oficiální otevření fakulty se uskutečnilo až 10. 12. 1948. Prvními prostory, kde se fakulta usídlila, byl bývalý německý učitelský ústav v Jeronýmově ulici. Dosud tato budova patří Jihočeské univerzitě. Tam probíhala výuka a byli ubytováni studenti i někteří učitelé. Prvním děkanem byl RNDr. Bohumil Jílek, pozdější docent botaniky na přírodovědné fakultě v Olomouci. V roce 1953 byla zřízena Vyšší pedagogická škola, současně s tím zanikla v Českých Budějovicích pobočka Univerzity Karlovy. O šest let později byla zrušena Vysoká škola pedagogická a byl zřízen Pedagogický institut v Českých Budějovicích, jež vedl přípravu učitelů pro 1. až 5. ročník, která původně probíhala na Pedagogické škole dr. Z. Nejedlého pro vzdělávání učitelů národních škol. Statut institutu ukládal badatelskou činnost v oblasti pedagogiky, psychologie, "metodik", mimoškolní výchovy a rozvíjení umělecké činnosti. Institut v tomto období získal budovu měšťanské školy v Dukelské ulici. Samostatná Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích byla zřízena v roce 1946. Od

⁵⁶ BUMBOVÁ, JCU, 2010, on-line

roku 1966 zde byli připravováni kromě učitelů pro ZŠ i učitelé pro učňovské školy, v 70. letech 20. století v hudebním oboru i učitelé pro tehdejší LŠU, nynější ZUŠ, a v 80. letech 20. století učitelé pro 1. - 4. ročník a 5. - 12. ročník. V 70. letech se na fakultě opakovaně rušily přírodovědné obory, jen učitelství biologie bylo zachováno nejspíše díky vlivu tehdejšího přesídlení biologických ústavů ČSAV do Českých Budějovic. 80. léta znamenala pro fakultu snahu zvyšování kvalifikační úrovně studia i pedagogických praxí.⁵⁷

V roce 2008 si pedagogická fakulta připomněla 60. výročí vzniku. Při slavnostním zasedání Vědecké rady PF JU část historie fakulty reflektovala a nové vize nastínila vedoucí katedry pedagogiky a psychologie, prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc. Katedra pedagogiky a psychologie měla v prosinci 2008 650 studentů na všech stupních studia, od bakalářských po doktorské. Pokračuji v citaci z projevu prof. PaedDr. Ivy Stuchlíkové. V 80. letech 20. Století byla samostatná budějovická fakulta vnímána jako "pedák", zároveň měla velmi silná pracoviště, která měla respekt u odborné i studentské veřejnosti. V 90. letech procházeli pedagogické fakulty velkými změnami se snahou odstranit ideologické prvky ze života a práce fakulty. V Čechách byly pedagogické fakulty námětem politických otázek týkajících se proměny školství a přípravy učitelů. Informační exploze si vyžadovala změnu vyučovacího stylu. Počátek 21. století byl pro pedagogickou fakultu obdobím konsolidace, v němž si fakulta nevedla špatně. Získala si respekt mezi ostatními pracovišti, podílela se na koncepčních materiálech k pedagogickému vzdělávání. Při transformaci pedagogické fakultě chybělo řešení otázky oborových didaktik. V roce 2007 nastal definitivní konec období průběžného modelu učitelské přípravy v českých zemích. Na všech fakultách bylo pod nátlakem přistoupeno k modelu strukturovaného učitelského studia. Situace se však v roce 2008 začala obracet k lepšímu, v oblasti rozvoje oborových didaktik vzniká stále více příležitostí k doktorskému studiu těchto disciplín. Na fakultě bylo tehdy pouze jedno doktorské studium oborové didaktiky, další dvě schválila Vědecká rada PF JU. Co se týká strukturovaných programů, podle nich začala fakulta učit od roku 2009.⁵⁸

⁵⁷ PAPÁČEK, M. In BENEŠ, P., RAMBOUSEK, V., 2007, s. 37-40

⁵⁸ STUHLÍKOVÁ, I., 2009, s. 34-36

„Na pedagogické fakultě lze studovat všechny typy studijních programů, tedy programy bakalářské, jeden tzv. "dlouhý" program magisterský, navazující magisterské programy a programy doktorské.

Konkrétně

- bakalářské obory studijního programu Specializace v pedagogice,
- několik bakalářských oborů neučitelského studia,
- navazující magisterská studia programu Učitelství pro základní školy,
- navazující magisterská studia programu Učitelství pro střední školy, obor tělesná výchova a psychologie,
- magisterské studium programu Učitelství pro základní školy, obor Učitelství pro 1. stupeň základní školy.

Absolventům magisterského studia jsou nabízeny doktorské studijní obory

- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání,
- Pedagogická psychologie.

Kromě toho pedagogická fakulta nabízí mnoho kratších kurzů v programu celoživotního vzdělávání. Fakulta úspěšně rozvíjí vědeckou a uměleckou činnost a v řadě oborů dosahuje mezinárodně srovnatelných výsledků ([viz katedry](#)). Studuje zde přibližně 3 700 studentů a působí 177 učitelů a 92 zaměstnanců neučitelských profesí. Fakulta má 16 kateder a oddělení zajišťujících studium, vědeckou a uměleckou činnost, 13 administrativních a provozních oddělení, a je rozmístěna v 9 budovách v historické i nové části města. Hlavní budovy fakulty mají elektronické sítě a jsou připojeny na Internet, Intranet (vnitřní síť Jihočeské univerzity propojující i biologické ústavy akademie věd České republiky). Na fakultě působí sportovní akademický klub Slavia PF JU s mnoha oddíly, zkušenými trenéry a instruktory⁵⁹.

„Současná pedagogická fakulta se zaměřuje především na přípravu učitelů 1. a 2. stupně ZŠ. Stejně jako u jiných pedagogických fakult procházejí v těchto letech studijní obory učitelství pro 2. stupeň ZŠ Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity

⁵⁹ TOMAN, JCU, 2010, on-line

významnou transformací. Od příštího akademického roku se zavádějí takzvané strukturované programy učitelství. Strukturované studium je veřejnosti spíše známo z jiných než učitelských programů. Jde o to, že maturant nastoupí nejdříve do tříletého bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice, ve kterém bude studovat kromě své vybrané dvouaprobace také takzvaný univerzitní základ, který se skládá z filozofie, informatiky, jednoho cizího jazyka a základů biologie dítěte a zdravotní prevence. Dále si v rámci univerzitního základu student volí několik předmětů podle vlastního výběru z široké nabídky všech kateder. Kromě univerzitního základu každý student absolvuje také složku pedagogicko-psychologickou, která mu po absolutoriu bakalářského studia umožní pracovat jako asistent učitele v rámci výuky na ZŠ se zaměřením na vlastní obor, případně jako pracovník mimoškolních zařízení zaměřených na volný čas dětí a mládeže. Předpokládá se ovšem, že většina absolventů bude pokračovat v dvouletém navazujícím magisterském studiu učitelství pro 2. stupeň ZŠ a stane se kvalifikovanými učiteli svých dvou předmětů. Strukturace studijních programů by měla zajistit větší mobilitu studentů v rámci České republiky i Evropské unie. Po absolutoriu bakalářského studia může absolvent nastoupit do navazujícího magisterského studia na jiné univerzitě. V rámci studia také mohou studenti strávit jeden až dva semestry na některé ze zahraničních univerzit v celé Evropě, se kterou má pedagogická fakulta podepsanou bilaterální dohodu. Učitelství pro 1. stupeň ZŠ zůstává nadále pětileté, tedy nestrukturované. Zde je od příštího roku novinkou, že všichni studenti, respektive studentky, budou studovat v rámci své aprobace také anglický jazyk, který potom mohou kvalifikovaně vyučovat na 1. stupni ZŠ, kde je angličtina povinná již od 3. ročníku. Důležitou součástí učitelského studia jsou také pedagogické praxe - asistentská, kdy student na dvě hodiny v týdnu dělá asistenta konkrétnímu učiteli, průběžná, kdy skupina několika studentů chodí každý týden do školy a jeden po druhém se střídají ve výuce za podpory fakultního učitele a souvislá měsíční praxe, kdy student samostatně učí pod dozorem uvádějícího učitele.

Pedagogická fakulta se v současné době skládá ze šestnácti, respektive sedmnácti kateder, které mohou být rozděleny do několika skupin.

Humanitní obory:

- [Katedra pedagogiky a psychologie](#)
- [Katedra společenských věd](#)

- [Katedra českého jazyka a literatury](#)

Z cizích jazyků jsou na pedagogické fakultě zastoupeny anglický, německý a ruský jazyk. Při zajištění učitelských studijních oborů pro přípravu učitelů dějepisu, francouzštiny a španělštiny pro 2. stupeň ZŠ pedagogická fakulta úzce spolupracuje s Historickým ústavem a Ústavy bohemistiky a romanistiky Filozofické fakulty Jihočeské univerzity.

- [Katedra anglistiky](#)
- [Katedra germanistiky](#)
- [Oddělení ruského jazyka a literatury](#)

Přírodovědné obory:

- [Katedra matematiky](#)
- [Katedra fyziky](#)
- [Katedra biologie](#)
- [Katedra geografie](#)
- [Katedra informatiky](#)

Výchovy:

- [Katedra hudební výchovy](#)
- [Katedra výtvarné výchovy](#)
- [Ateliér arteterapie](#)
- [Katedra tělesné výchovy a sportu](#)
- [Katedra výchovy ke zdraví](#)

Na pedagogické fakultě lze studovat všechny typy studijních programů, tedy programy bakalářské, jeden tzv. "dlouhý" program magisterský, navazující magisterské programy a programy doktorské.

Konkrétně jsou to:

- bakalářské obory studijního programu Specializace v pedagogice,

- několik bakalářských oborů neučitelského studia,
- navazující magisterská studia programu Učitelství pro základní školy,
- navazující magisterská studia programu Učitelství pro střední školy, obor tělesná výchova a psychologie,
- magisterské studium programu Učitelství pro základní školy, obor Učitelství pro 1. stupeň základní školy.

Absolventům magisterského studia jsou nabízeny doktorské studijní obory

- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání,
- Pedagogická psychologie.

Kromě toho pedagogická fakulta nabízí mnoho kratších kurzů v programu celoživotního vzdělávání. Fakulta úspěšně rozvíjí vědeckou a uměleckou činnost a v řadě oborů dosahuje mezinárodně srovnatelných výsledků ([viz katedry](#)). Studuje zde přibližně 3 700 studentů a působí 177 učitelů a 92 zaměstnanců neučitelských profesí. Fakulta má 16 kateder a oddělení zajišťujících studium, vědeckou a uměleckou činnost, 13 administrativních a provozních oddělení, a je rozmístěna v 9 budovách v historické i nové části města. Hlavní budovy fakulty mají elektronické sítě a jsou připojeny na Internet, Intranet (vnitřní síť Jihočeské univerzity propojující i biologické ústavy akademie věd ČR). Na fakultě působí sportovní akademický klub Slavia PF JU s mnoha oddíly, zkušenými trenéry a instruktory⁶⁰.

2.7 Podpora zdraví v České republice

2.7.1 Chronologický přehled vývoje podpory zdraví od roku 1948 do roku 2005

Hlavními prostředky v péči o zdraví jsou finance, materiál, technické vybavení zdravotnických zařízení, dále především lidé, jejich způsob života a ochota podílet se na péči o zdraví, a celá společnost. Tomuto přístupu ke zdraví říkáme podpora zdraví. Uskutečňuje se za aktivní účasti každého jednotlivce, skupin, komunit atd. Úlohou

⁶⁰ TOMAN, JCU, 2010, on-line

společenské podpory zdraví je vytváření podmínek pro realizaci zdravého životního stylu jednotlivých občanů, péče o dobrou životní úroveň, vytváření příležitostí k pohybovým aktivitám – sportovním i rekreačním, podpora vzdělání a šíření informací týkajících se zdraví. Podpora zdraví je chápána také jako soustava politických, ekonomických i výchovných činností, které chrání zdraví, prodlužují aktivní život a zabezpečují zdravý vývoj budoucích generací. Důležitou roli v oblasti podpory zdraví získaly ženy. Často kvalitu zdraví celé rodiny převážně formují právě ony – výživou členů domácnosti, péčí o děti a vytváření jejich hygienických návyků a vztahu k jejich vlastnímu zdraví. V této oblasti velmi záleží na vzdělanosti a hodnotové orientaci žen.⁶¹

Vývoj podpory zdraví se odehrával následovně. Z roku 1948 pochází definice zdraví Světové zdravotní organizace (WHO). Tato definice vymezuje zdraví jako stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody (wellbeing). Orientuje se na zdraví jako na přirozený stav⁶². „V roce 1974 byla předložena analýza vývoje zdravotního stavu obyvatelstva Kanady, tzv. LaLondeova zpráva, která reflektovala proměnu povahy nemocnosti a úmrtnosti v průmyslově vyspělém světě a nabídla koncept jako model příčin nejzávažnějších neinfekčních onemocnění. Ten je tvořen čtyřmi základními determinantami:

- a) prostředím životním, ale i sociálním
- b) genetickou výbavou jedince
- c) životním stylem – souhrnem osobních rozhodnutí každého jedince včetně rizikového chování
- d) organizací zdravotnických služeb“.⁶³

V roce 1977 byla Světovou zdravotní organizací vyhlášena celosvětová strategie “Zdraví pro všechny do roku 2000“, která již obsahovala i stěžejní idey podpory zdraví. Z roku 1978 pochází Alma – Atská deklarace významná pro následné znění podpory zdraví a zdravotní politiku států. Z této deklarace vyplývá zodpovědnost

⁶¹ ČEVELA, ČELEDVÁ, DOLANSKÝ, 2009

⁶² KERNOVÁ, 2006

⁶³ KERNOVÁ, 2006, s. 6

za zdraví více sektorů, nejen zdravotnictví. Roku 1984 byl zahájen již zmíněný program „Zdraví pro všechny do roku 2000“. Konkrétní vize byly formulovány do čtyř bodů:

- rovnost ve zdraví
- prodloužit střední délku života
- zlepšit zdraví obyvatel
- zvýšit kvalitu života.

Program Zdraví pro všechny je doplněn charakteristikou zdraví – být schopen vést život sociálně a ekonomicky. Ottawská charta podpory zdraví je z roku 1986, vznikla na první konferenci podpory zdraví v Ottawě na území státu Kanada. Mezi základní prostředky podpory zdraví dle charty patří např.: tvorba veřejné politiky zohledňující zdraví, vytvoření příznivého životního prostředí, rozvoj osobních dovedností a schopností lidí posilovat své zdraví, posunutí úlohy zdravotnických služeb k podpoře zdraví a posílení role primární péče. Zdraví začíná být nepostradatelné k naplnění harmonického života.⁶⁴

Následovala konference WHO v Adelaide roku 1988, která opět vyzdvihla důležitou roli zdravotní politiky pro zlepšení zdraví obyvatel. Na konferenci v Sundswallu byly připomenuty salutogenní dimenze, tedy oblast sociální, ekonomická a politická. Významný byl také seminář ve Veroně roku 2000, který přinesl myšlenku tzv. investic do zdraví. Tato iniciativa klade důraz na sdílení odpovědnosti za zdravotní stav a nezapomíná na ekonomický a sociální souvislost v rámci zdravotní politiky. Další významná konference o podpoře zdraví proběhla v Bangkoku v roce 2005, shrnula stěžejní etapy ovlivňování determinant zdraví v globalizovaném světě.⁶⁵

2.7.2 „Národní program zdraví“ a „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století“

⁶⁴ taktéž KERNOVÁ, 2006

⁶⁵ KŘÍŽ, 2008

Obměnou evropského programu „Zdraví pro všechny do roku 2000“ je „Národní program zdraví ČR“ z roku 1991. Je zaměřen na primární prevenci, tj. na minimalizaci příčin nemocí. V Národním programu zdraví jsou obsaženy požadované zdravotní cíle: ozdravení výživy, omezení kuřáctví, snížení stresových situací, zvýšení pohybové aktivity populace, zvyšování prevence úrazů a dalších. Národní program zdraví ČR se realizuje tzv. projekty zdraví, na které jsou každoročně vypisována výběrová řízení Ministerstvem zdravotnictví ČR. Přihlásit se do nich mohou státní i nestátní instituce se svými preventivními programy, které se nazývají Projekty zdraví. Projekt, který obstojí při výběrovém řízení, je finančně dotován z rozpočtu MZ ČR. Podobným programem je „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století“ přijatém Světovou zdravotní organizací (WHO) na zasedání v roce 1998. Užívá se pro něj zkrácený název „Zdraví 21“, případně „Zdraví pro všechny v 21. století“. Jedná se o komplexní strategii zlepšení zdraví populace evropských států v prvních dvou desetiletích 21. století. Koncepce „Zdraví 21“ akcentuje na tři zásadní složky: zdraví – základní lidské právo, rovnost a solidarita lidí v oblasti zdraví a aktivita jednotlivce, skupin, obcí, organizací a státu. Program dále požaduje snížení výskytu infekčních i neinfekčních onemocnění, především kardiovaskulárních a onkologických onemocnění a zlepšení duševního zdraví. V komplexní strategii k udržitelnému zdraví jsou popsány způsoby k zajištění zdravého životního prostředí a zdravého životního stylu včetně redukce spotřeby psychotropních látek. Témata programu „Zdraví pro všechny v 21. století“ jsou rozdělena do jednadvaceti bodů. Ke každému z nich náleží několik konkrétních úkolů s uvedeným způsobem, jak jich lze dosáhnout.⁶⁶

Oba programy mají obdobný charakter se společnými cíli. Aktuálním je však „Zdraví 21“, jež se nachází přesně v polovině času předurčeném pro změnu životního stylu lidí v Evropě. Na tom, zda dosáhne program vytčených cílů, se může svou vůlí podílet opravdu každý. Ne všichni však mají zájem naplňovat předsevzetí Organizace spojených národů (WHO) zodpovědným přístupem k vlastnímu zdraví. Proto se na téma podíváme ještě hlouběji.

„Podpora a ochrana veřejného zdraví je zakotvena v Zákoně o ochraně veřejného zdraví č. 258/2000 Sb. Podpora zdraví je celospolečenskou záležitostí. Na zdraví lidí má

⁶⁶ WASSERBAUER a kol., 1999

pozitivní nebo negativní vliv celá řada faktorů, podle WHO to jsou faktory sociální, biologické a ekonomické. Cesta ke zdraví nevede pouze přes „přilévání“ peněz do zdravotnických služeb, ale vyžaduje účast celé společnosti, všech odvětví, všech úrovní veřejné správy na zlepšení zdraví celé populace a zahrnuje i boj proti chudobě. Vzájemnou spolupráci resortů může např. potravinářský průmysl kvalitou vyrobených potravin ovlivnit zdraví lidí a snížit obezitu lidí. Také energetická, dopravní, finanční politika a tyto všechny politiky by měly být posuzovány tak, zda nemohou mít sekundárně vliv na zdraví člověka (citace Dr. Vít, 2005)⁶⁷.

„Podle výzkumu Světové zdravotnické organizace (WHO) a Institutu zdravotní politiky a ekonomiky zaměřeného na podporu zdraví v ČR (publikováno 2005) se ukázalo, že se principy podpory zdraví lépe prosazují na regionální úrovni. Přesto vlivem současné politiky státu (za 10 let se objem prostředků pro tuto oblast snížil na 37%) došlo opět ke značnému poklesu lidí pracujících v oblasti podpory zdraví a tito odborníci jsou nyní nerovnoměrně rozmístěni. Určitým východiskem je lepší koordinace projektů a podpora kvalitních koncepčních programů na státní i regionální úrovni. Podpora zdraví se zaměřuje na zodpovědnější přístup ke zdraví a s tím spojené snížení nerovností, kdy všichni mají stejná práva na ochranu péči o zdraví, zaměřuje se na životní prostředí, chování a podporu zvládání zdravotních problémů, edukaci veřejnosti a výchovu ke zdraví. Pomáhá lidem usnadnit správnou volbu zdravého životního stylu, usiluje o růst zájmu lidí o zdraví, zaměřuje se na posílení odpovědnosti za zvládání zdravotních problémů a o rozšíření podílu veřejnosti na zdravotní péči“⁶⁸.

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky „Zdraví pro všechny v 21. století“ projednala vláda ČR na svém usnesení dne 30. 10. 2002. To proto, že zdraví je jedním ze základních lidských práv a jeho zlepšování je hlavním cílem sociálního a hospodářského vývoje. Dalšími jeho cíli je ochrana a rozvoj zdraví lidí po celou dobu jejich života a snížení výskytu nemocí i úrazů a omezení strádání, které lidem přinášejí. Velký význam programem Zdraví21 je přikládán účasti všech složek společnosti na zlepšování národního zdraví. Realizaci cílů ZDRAVÍ 21 by členské státy EU měly dosáhnout výrazného snížení úmrtnosti na

⁶⁷ VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, 2010, on-line

⁶⁸ VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, 2010, on-line

nemoci oběhové soustavy, na nádory, úrazy a snížit vznik vážných onemocnění a faktorů, jež je ovlivňují. Prostředkem je k tomu pokrok v prevenci příčin a rizik nemocí.

69

Na usnesení bylo změněno dřívější usnesení vlády č. 36 k Informaci o plnění úkolů a aktivit vyplývajících z Akčního plánu zdraví a životního prostředí České republiky a o činnosti Rady pro zdraví a životní prostředí a k návrhu Statutu Rady pro zdraví a životní prostředí, tak, že v příloze uvedeného usnesení - Statut Rady pro zdraví a životní prostředí - v článku 6 doplnila nový odst. 4 tohoto znění: „(4) Rada zřizuje Výbor ZDRAVÍ 21. Výbor zejména připravuje návrhy a stanoviska pro Radu k řízení, koordinaci a kontrole úkolů vyplývajících z programu ZDRAVÍ 21“. Dále vláda pověřila předsedu vlády předložením Programu předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a předsedovi Senátu Parlamentu České republiky a požádat je o podporu jeho realizace; ministryni zdravotnictví bylo vládou uloženo: zřídit Výbor Zdraví 21 při Radě pro zdraví a životní prostředí, jmenovat předsedu a členy Výboru Zdraví 21, předložit Radě pro zdraví a životní prostředí návrh statutu a jednacího řádu Výboru, informovat vládu jedenkrát ročně o plnění úkolů vyplývajících z Programu a seznámit hejtmany s Programem. Ministrům bylo uloženo: zpracovat realizační postupy plnění dílčích úkolů a aktivit Programu a využít je při přípravě právních předpisů a podkladů pro návrh státního rozpočtu ČR na rok 2004, a střednědobého výhledu, předkládat jednou ročně ministryni zdravotnictví zprávu a plnění dílčích úkolů a aktivit vyplývajících z Programu za předchozí kalendářní rok a spolupracovat s ministryní zdravotnictví na úkolech vyplývajících z Programu a na zřízení a činnosti Výboru. Hejtmanům vláda doporučila využít Programu při přípravě obdobných programů v rámci zdravotní politiky kraje.⁷⁰

2.7.3 Bílá kniha a národní program vzdělávání

Evropská unie je společenství demokratických evropských států, které spolupracují pro zachování míru a prosperity. Je to mezinárodní organizace s řadou

⁶⁹ citováno z téhož zdroje - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, 2010, on-line

⁷⁰ MZCR, 2010, on-line

svých dokumentů o sjednocení úrovně států v jednotlivých oblastech, jakými jsou např. hospodářská politika, životní prostředí, zdravotnictví, školský systém atd.⁷¹

„Národní program vzdělávání v České republice vznikl na základě usnesení vlády České republiky č. 277 ze dne 7. dubna 1999, která v něm [...] schválila hlavní cíle vzdělávací politiky. Přijaté cíle se staly východiskem „Koncepte vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice“ zveřejněné Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 13. května 1999. Ministerstvo se touto koncepcí přihlásilo k zásadě, že rozvoj školství a všech dalších vzdělávacích institucí a aktivit, podílejících se na utváření národní vzdělanosti, se má v budoucnosti vyvozovat z obecně přijatého rámce vzdělávací politiky a jasně vymezených střednědobých a dlouhodobých záměrů, které mají být veřejně vyhlášeny v podobě závazného vládního dokumentu, tzv. „Bílé knihy“ – jak jsou obdobné texty strategického charakteru v některých zemích označovány. Česká Bílá kniha je pojata jako systémový projekt, formulující myšlenková východiska, obecné záměry a rozvojové programy, které mají být směřodonné pro vývoj vzdělávací soustavy ve střednědobém horizontu. [...]“.⁷² V Národním programu rozvoje vzdělávání v České republice vydaném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2001 o základním vzdělávání stojí:

„Základní vzdělávání je [...] jedinou vzdělávací etapou, které se povinně účastní každé dítě v ČR [...]. Je rozděleno na 1. a 2. stupeň. První stupeň základního vzdělávání je z hlediska vývoje žáků velmi významným a didakticky specifickým stupněm vzdělávání. Žáci přecházejí z režimově volnějšiho a příznivějšího rodinného života a předškolního vzdělávání do systematického povinného vzdělávání. Základem nové kvality 1. stupně základního vzdělávání je tedy co nejkomplexnější poznání individuálních potřeb a možností každého žáka a jejich respektování. [...] Smyslem tohoto trendu je také snížení nepřiměřeného počtu odkladů zahájení povinné školní docházky [...] i nepříznivých dopadů počátečních neúspěchů na vztah ke škole, učitelům a k dalšímu učení. Cílem 1. stupně základního vzdělávání je vytváření předpokladů pro celoživotní učení. První stupeň základního vzdělávání má zásadní význam pro rozpoznání a podchycení specifických zájmů, schopností či nadání žáků.

⁷¹ FINANCE, 2010, on-line

⁷² APLIKACE MŠMT, 2010, on-line

Soustavnou podporou každého jedince je třeba postupně minimalizovat vyčleňování talentovaných žáků do výběrových tříd pro celou dobu výuky. Podobně je třeba minimalizovat trvalé vyčleňování žáků se sociálními, zdravotními a učebními problémy. [...] Školy musí být pro žáka místem pozitivních prožitků a zajímavých zkušeností. [...] Pro vzdělávání žáků daného věku je důležitá vhodná pracovní atmosféra, úzký a velmi lidský kontakt mezi učitelem a žákem i žáky mezi sebou [...]. Náročnost druhého stupně vyplývá z výrazných hormonálních, tělesných, psychických i osobnostních změn žáků v období puberty. [...] Cílem 2. stupně základního vzdělávání je především poskytnout žákům co nejkvalitnější základ všeobecného vzdělání. Důraz je kladen na motivaci k učení, na osvojení základních strategií učení, rozvíjení vlastních schopností a zájmů [...]“.⁷³

Bílá kniha terciárního, tj. vysokoškolského, vzdělávání, je koncepční dokument reformy vysokých škol, který naše republika přijala v souvislosti se vstupem do Evropské unie (dále jen EU). Dokument se věnuje efektivnímu řízení, jak vnějšímu, tak i vnitřnímu, a financování celého školského systému. Vysokoškolské vzdělávání představuje jednu z nejlepších životních investic. Vizí tehdejšího ministra školství, tělovýchovy a mládeže, Ondřeje Lišky, bylo, aby studium na vysoké škole bylo dostupné všem, aby bylo jakýmsi standardem. Bílá kniha je současně strategickým rámcem realizace vybraných projektů financovaných ze strukturálních fondů EU. Jedním z problémů českého systému terciárního vzdělávání je nastavení a dlouhodobé udržování vztahů mezi zaměstnavateli a celým systémem terciárního vzdělávání. Zaměstnavatelský sektor závisí především na kvalitě a počtu absolventů každoročně vstupujících na trh práce.⁷⁴

Kapitoly Bílé knihy se však vždy tematicky nevztahují pouze k problematice školství. Z roku 2007 je např. Bílá kniha s názvem Společně pro zdraví – strategický přístup pro EU na období 2008 – 2013. Je v ní obsaženo zdůvodnění nové zdravotní strategie, vyjádření zodpovědnosti členských států za zdravotní politiku a poskytování zdravotní péče občanům EU. Strategie podporuje složku zdraví i v souvislosti se zaměstnaností, dále vyzdvihuje vztahy mezi zdravím a hospodářskou prosperitou.

⁷³ APLIKACE MŠMT, 2010, on-line

⁷⁴ MATĚJŮ A KOL., 2009

Členské státy jsou činné v oblastech: prevence nemocí, bezpečnost potravin a výživy, bezpečnost zdravotnických výrobků, boj proti kouření, kvalita vody a ovzduší aj. a zakládají další agentury zabývající se zdravím. Dokument Společně pro zdraví se zabývá problematikami, jako je stárnutí obyvatelstva a hrozby pro zdraví – tzv. pandemie. Bílá kniha stanovuje strategii do roku 2013. V témže roce bude provedena revize, která zjistí, jaké další kroky bude v zájmu dosažení cílů třeba provést.⁷⁵

Z roku 2007 je i Bílá kniha – Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou. I tento dokument tematicky úzce souvisí s oborem Výchova ke zdraví. „Cílem této bílé knihy je stanovit integrovaný přístup EU k tomu, jak přispět k omezení nemocí způsobených špatnou výživou, nadváhou a obezitou (EUROPA, 2010, on-line).“ Za posledních třicet let došlo u občanů EU k prudkému nárůstu výskytu nadváhy a obezity, především u dětí. To vypovídá o zhoršujícím se trendu nevhodné stravy a nízké úrovni fyzické aktivity. V důsledku toho se předpokládá zvýšení výskytu chronických chorob, např. kardiovaskulárních, ale také hypertenze, diabetes 2. typu, mozkových příhod aj. Tato chronická onemocnění mají nepříznivý dopad na délku a kvalitu života lidí.⁷⁶

⁷⁵ EUROPA, 2010, on-line

⁷⁶ EUROPA, 2010, on-line

3 Cíl a úkol práce

3.1 Cíl práce

Cílem mé bakalářské práce je provést analýzu a následnou syntézu získaných dat vážících se ke vzniku a rozvoji katedry výchovy ke zdraví, tato data chronologicky uspořádat v jeden celek s jasně daným začátkem a koncem v současnosti, tj. k 31.12. 2010.

3.2 Úkol práce

- doplnit data o zdůvodnění vzniku oboru Výchova ke zdraví na pedagogických fakultách vysokých škol
- představit stěžejní osobnosti, které stály při zrodu tohoto samostatného bakalářského oboru na PF JČU v Českých Budějovicích a další interní vyučující
- uvést vize oboru v nejbližší budoucnosti

4 HISTORICKO-VĚDECKÁ ČÁST

4.1 Organizace sběru dat

Podklady pro mou bakalářskou práci jsem shromažďovala z různých zdrojů v období od listopadu 2009 do listopadu 2010 – podstatné informace jsem získala od vedoucí práce, dále jsem spolupracovala s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR a to na metodice historického bádání, při čemž mi byla nápomocna i PhDr. Štěpánka Běhalová, PhD., z jindřichohradeckého muzea. Mnoho informací mi bylo poskytnuto studijním oddělením pedagogické fakulty JU proti předložení podepsaného prohlášení o nezneužití získaných podkladů. Fotografie jsem použila vlastní, dále od vedoucí práce a další jsem získala od studentů, kteří započali své studium v akademickém roce 2006/2007 a také od spolužáků kombinované formy studia, kteří promovali v červnu 2010 a jednu fotografii elektronickou cestou poskytla paní Renata Reischl. Informace týkající se oboru výchovy ke zdraví, které jsou umístěny v přílohách v podobě tabulky, jsem získala na základě kontaktování jednotlivých studijních oddělení uvedených univerzit.

4.2 Použité metody

Metody představují souhrn obecných zásad a technik při poznávání historických jevů a při určování jejich principů. Důležitá je kritika pramenů a vlastní zpracování výsledků analýzy. Druh metody je třeba volit dle povahy studované problematiky, zpravidla je však třeba aplikovat kombinaci několika metod. Jedna z metod bývá obvykle dominantní. Kombinace metod přináší dokonalejší historické poznání i přesnější výsledky, neboť metody se navzájem kontrolují, jedna druhou⁷⁷. Ve své práci jsem uplatnila:

⁷⁷ ZWETTLER, VACULÍK, ČAPKA, 1994

- metodu přímou, která má význam při získávání historických faktů z pramenů
- rámcovou analýzu, která spočívá v organizaci nashromážděného materiálu, jeho roztřídění a zredukování
- Progresivní a diachronní metody - byly využity při chronologickém řazení materiálů

Další fakta jsem získávala prostřednictvím rozhovorů a písemné korespondence v elektronické podobě. O dalších možných metodách bylo již více pojednáno v kapitole „2.3 Historické metody a pomocné vědy historické“.

5 VÝSLEDKY A DISKUSE

Vzhledem k tomu, že má bakalářská práce je zaměřena především na sběr a syntézu dat, kromě toho, že zahrnuje historicko-vědeckou část, je navíc i jinak strukturálně pojata. Zatímco práce s výzkumným záměrem obsahuje v kapitole „Výsledky a diskuse“ výsledky zkoumaného jevu, např. zjištěnou fyzickou zdatnost příslušníků zvolené organizace, tak tato práce ukazuje výsledky práce s historickými metodami, jejichž prostřednictvím vznikla přehledná kapitola týkající se samotného oddělení, později katedry, výchovy ke zdraví, mimo jiné také vývoj podpory zdraví u nás, v České republice a vstupem do Evropské unie, které s tímto oborem úzce souvisí.

V kapitolách 5.1 – 5.7.2 uvádím plné znění z dokumentů připravenými doc. PaedDr. Krejčí, CSc., pokud není uvedeno jinak.

5.1 Vyhlášení „Rozvojových projektů“ MŠMT na rok 2005

Již v roce 2003 byla doc. PaedDr. Krejčí, CSc. oslovena děkanem pedagogické fakulty Jihočeské univerzity, profesorem Papáčkem, pověřena zaimplementovat pro začlenění „výchovu ke zdravému životnímu stylu“ do studijních programů učitelství; připravit podklady pro akreditaci studia učitelství oboru „Výchova ke zdraví“ jako nové aproby učitelského studia a podklady pro akreditaci bakalářského studia tehdy pod pracovním názvem „rekreologie“ – „valeologie“ připravující odborníky pro zdravý životní styl v mimoškolní oblasti. To bylo ještě dříve, než došlo k vyhlášení „Rozvojových projektů“ a založení katedry. V té době byla doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc. předsedkyní oborové rady didaktiků na PF JU a z jednotlivých oborových didaktik byl zpracován manuál. K 1. 1. 2004 byla doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc. jmenována jako alternující členka kolegia děkana PF JU.

Podle slov doc. PaedDr. Milady Krejčí CSc.: „Pedagogické fakultě JU v Českých Budějovicích se tak otevřela možnost vytvořit jedinečné pracoviště svého druhu v oboru „Výchova ke zdraví“. Základem měla být pedagogická specifikace fakulty připravující učitele pro různé stupně škol a odborníky pro pedagogické povolání v mimoškolní oblasti. Záměrem bylo odlišit se od „konkurenčních“ institucí podstatou pro univerzitní vzdělání v tomto oboru. Na PF JU vnímali výchovu ke zdraví daleko důstojněji, než jako učiliště pro komerční sféru rekreace a zdravého životního stylu. Uvědomovali si, že výchovou ke zdraví lze podstatným způsobem ovlivnit kvalitu celého života, od dětství po seniorský věk.“⁷⁸ Již na oborové radě didaktiků PF JU dne 13. 5. 2004 byly jedněmi z diskutovaných témat následující body:

- „Zapojení pedagogických fakult do plnění evropského programu Zdraví 21

⁷⁸ Citováno z dokumentu doc. Krejčí – Kolegium, 6. 4. 2004

- Výchova ke zdraví v připravovaných školských dokumentech – rámcové vzdělávací programy
- Výchova a podpora zdraví v tzv. společném základu učitelství pro základní a střední školy
- Akreditace oboru výchova ke zdraví
- Celoživotní vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, vzdělávání školních inspektorů

Do poloviny října 2004 zpracovali na JU témata výchovy ke zdraví do oborových didaktik z hlediska holisticky chápaného pojmu zdraví, kdy pojem zdraví byl projektován do roviny tělesné, mentální, sociální a duchovní.⁷⁹

Dne 17. 5. 2004 vyhlásilo MŠMT rozvojové programy s cílem motivovat veřejné vysoké školy ke zpracování integrovaných projektů podle priorit obsažených v Aktualizaci dlouhodobého záměru ministerstva pro oblast vysokých škol na rok 2005. Projekty škol měly vycházet z analýzy činnosti vysokých škol, napomoci k odstranění anebo alespoň snížení negativních důsledků slabých stránek a k posílení silných stránek vysokých škol v rámci ministerstvem vyhlášených rozvojových programů. Předkladatelé projektů měli volit v jednotlivých podprogramech ty priority, které byly pro jejich školu nejdůležitější a byly v souladu s jejím dlouhodobým záměrem či jeho aktualizací na rok 2005, vzájemně je vhodně propojit a umožnit v rámci projektu spolupráci jejich jednotlivých součástí tak, aby přispěla k celkovému rozvoji vysoké školy.⁸⁰

Některými z požadavků za strany MŠMT byly:

zaměřenost projektů:

- na výchovu ke zdravému životnímu stylu
- na rozšíření nabídky kombinovaných forem studia

⁷⁹ Dokument doc. Krejčí – Zápis. Oborová rada didaktiků PF JU

⁸⁰ Dokument doc. Krejčí – Příprava a realizace nového studijního programu v oboru Rekreatologie – Výchova ke zdraví

Dále:

- umožnit stávajícím učitelům doplnit si vzdělání pro získání či rozšíření učitelské kvalifikace – především kombinovanou, případně distanční formou studia
- podporovat rozvoj a činnost univerzit třetího věku a dalších forem celoživotního učení umožňujících zvýšení životních aktivit seniorů

Za veřejnou vysokou školu bylo možno podat pouze jeden projekt, který měl dále předložit rektor příslušné vysoké školy, s uvedením celkové požadované dotace rozčleněné na kapitálové a běžné finanční prostředky. Pro předložení byl tehdy stanoven termín 15. 9. 2004. Předložené projekty měly dále splňovat řadu přísných kritérií.

O přijetí jednotlivých projektů včetně výše dotace ze Souboru příslušné vysoké školy mělo být rozhodnuto na základě doporučení Rady programů náměstkem ministryně pro vědu a vysoké školství. Za těmito slovy byla podepsána JUDr. Petra Buzková, tehdejší ministryně školství, mládeže a tělovýchovy. O zapojení pedagogických fakult do plnění evropského programu Zdraví 21 – zdraví do 21. století, tedy usilovala sama vláda České republiky.

„Dne 3. 9. 2004 doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc., hlavní řešitelka, zažádala o dotaci ze státního rozpočtu pro svůj projekt MŠMT „Příprava a realizace nového studijního programu v oboru REKREOLOGIE – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ“. Jeho hlavním cílem byla příprava nového studijního programu v akreditaci v roce 2004/2005 se záměrem připravit bakalářský studijní program v prezenční a kombinované formě. Zahájení studia v prezenční i kombinované formě bylo plánováno pro akademický rok 2005/2006. V té době doc. Krejčí sama vytvořila a zpracovala akreditační spis pro Akreditační komisi MŠMT ČR, kdy jejím původním pracovištěm byla Katedra tělesné výchovy a sportu na PF JU.“⁸¹

5.2 Počátky oddělení výchovy ke zdraví na JU v Českých Budějovicích

⁸¹ Dokument doc. Krejčí – Příprava a realizace nového studijního programu v oboru Rekreatologie – Výchova ke zdraví

„V říjnu 2005 MŠMT rozhodlo podle platných paragrafů zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů o rozšíření akreditace bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice o studijní obor Výchova ke zdraví do 20. 10 2009, s formou studia prezenční a kombinovanou, se standardní dobou studia 3 roky, pro PF JU v Českých Budějovicích a byl přidělen kód AKVO 7507R034. Toto rozhodnutí bylo vydáno na základě souhlasného stanoviska Akreditační komise ze dne 3. 10. 2005. Za MŠMT takto PF JU uvědomil Ing. Josef Beneš, CSc., tehdejší ředitel odboru vysokých škol.“⁸²

Následovalo opatření děkana pedagogické fakulty prof. RNDr. Miroslava Papáčka, CSc. Ke dni 1. 1. 2006 děkan prof. Papáček ustanovil, na základě rozhodnutí vedení o organizačních změnách ve struktuře PF JU schváleného na zasedání Akademického senátu PF JU ze dne 15. 11. 2005, oddělení zdravotní výchovy PF JU. Důvodem bylo zajištění garance akreditovaných bakalářských studijních programů s perspektivou akreditace navazujících studií dané orientace.⁸³ Po ustanovení oddělení výchovy ke zdraví prof. Papáčkem bylo zapotřebí připravit přijímací řízení, které s doc. Krejčí připravovali Mgr. Vlasta Kursová a Mgr. Jan Schuster, jejichž původním pracovištěm byla taktéž Katedra tělesné výchovy a sportu na PF JU. V jarním období téhož roku byl vypsán konkurz na sekretářku. Toto pracovní místo přijala poslední týden v srpnu 2006 paní Jana Veverková. První studenti byli do prezenční i kombinované formy studia přijati pro akademický rok 2006/2007. Prostory pro výuku byly od října 2006 různě improvizovány. K předání prostorů bývalé katedry bohemistiky došlo v prosinci 2006, kde doposud sídlí nynější katedra VKZ, v budově pedagogické fakulty Dukelská 6. Vedením tehdejšího oddělení byla do obsazení funkce vedoucího řádným výběrovým řízením pověřena doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc., která katedru výchovy ke zdraví vede dodnes.

„V dubnu téhož roku, tj. 2006, bylo kolegiem děkana schváleno, pro akademický rok 2006 / 2007 v souvislosti s personálním zajištěním oddělení výchovy ke zdraví, od 1. 9. 2006 převedení doc. PaedDr. Milady Krejčí, CSc. z evidenčního stavu katedry tělesné výchovy a sportu (dále jen KTVS) na nově zřízené pracoviště

⁸² Dokument Ing. Beneše - Rozhodnutí o rozšíření akreditace

⁸³ prof. Papáček, M. – Opatření děkana č. 6/2005 o organizačních změnách ve struktuře pedagogické fakulty JU

oddělení výchovy ke zdraví jako jeho vedoucí. Od 1. 9. 2006 byla převedena, na téže pracoviště, i Mgr. Vlasta Kursová s úkolem ukončení doktorského studia.⁸⁴ Stejně tak byl převeden i Mgr. Jan Schuster. V souladu s harmonogramem studijního programu Výchova ke zdraví vykonávali Mgr. Vlasta Kursová a Mgr. Jan Schuster s doc. PaedDr. Miladou Krejčí, CSc. v akademickém roce 2006/2007 na KTVS ještě pracovní úvazek ve výši 0,5 na každého pracovníka. V následujících letech jim byly postupně snižovány úvazky na KTVS až k jejich postupnému ukončení v akademickém roce 2008/2009. Toto rozhodnutí bylo sděleno prof. RNDr. Miroslavem Papáčkem, CSc., děkanem PF JU, který dále po projednání personálního zajištění pracovišť fakulty s účinností od 25. 4. 2006 do 31. 8. 2008 jmenoval doc. PaedDr. Miladu Krejčí, CSc. do funkce vedoucí oddělení výchovy ke zdraví PF JU v Českých Budějovicích. O několik měsíců později, v listopadu 2006, byla doc. Krejčí jmenována členkou oborové rady pro 1. stupeň ZŠ PF JU děkankou doc. PhDr. Alenou Hošpesovou, Ph.D.^{85 86}

Zájem o studium tohoto oboru byl překvapivě vysoký, projevíli jej i posluchači s magisterským a lékařským diplomem, kteří zvolili kombinovanou formu studia. To bylo již v době, kdy sekretariát oddělení výchovy ke zdraví zastupovala od 28. 8. 2006 paní Jana Veverková, a byly rozděleny provozní funkce. Funkcí zástupce byl pověřen Mgr. Jan Schuster, dohled nad vznikem webových stránek získala Mgr. Vlasta Kursová. Bylo třeba zajistit zimní kurzy pro studenty OVZ a ve výhledu stálo zřízení Poradny pro zdravý životní styl pod záštitou JU.

„Ing. Petr Špirhanzl, náměstek ministryně skupiny všeobecného, odborného a dalšího vzdělávání, uvědomil koncem listopadu 2006 PF JU o udělení akreditace k provádění vzdělávacího programu Výchova ke zdraví a prevence obezity u žáků ZŠ a vydávání osvědčení o jejich absolvování. Platnost akreditace byla stanovena do 28. 11. 2009 s odůvodněním, že JU v Českých Budějovicích, jakožto žadatel, splnila podmínky pro udělení akreditace v souladu s platnými paragrafy příslušného zákona. MŠMT byla

⁸⁴ prof. PAPÁČEK, M. – sdělení o převedení pracovníků na oddělení výchovy ke zdraví

⁸⁵ doc. HOŠPESOVÁ, A. – Jmenování doc. Krejčí, M. členkou oborové rady pro 1. stupeň ZŠ Pedagogické fakulty JU

⁸⁶ prof. PAPÁČEK, M. – Jmenování doc. Krejčí, M. do funkce vedoucí oddělení výchovy ke zdraví PF JU v Českých Budějovicích

ověřena způsobilost uvedeného subjektu k provádění vzdělávacích programů zaměřených na další vzdělávání pedagogických pracovníků s přihlédnutím k úrovni odborné a pedagogické kvalifikace lektorů a stavu projektové přípravy vzdělávacích aktivit.“⁸⁷

5.3 Vzniklé projekty a historie oddělení výchovy ke zdraví v roce 2007

5.3.1 Mezinárodní konference „Výchova ke zdraví a kvalita života“, „Krok k výchově, krok ke zdraví“, projekt Evropských sociálních fondů CZ.04.1.03/3.1.15.2/ 0458

„V roce 2007 z podnětu doc. Milady Krejčí byla na OVZ založena tradice mezinárodní konference „Výchova ke zdraví a kvalita života“, konající se pod záštitou rektora JU a hejtmána jihočeského regionu, RNDr. Jana Zahradníka. Na I. Konferenci, která se pořádala ve dnech 4. – 6. 10. 2007, vystoupilo na osmdesát přednášejících z České republiky, Srbska, Slovenska, Maďarska, Polska, ale i Japonska. Přednášejícími byli většinou vysokoškolští pedagogové, zástupci různých vysokých škol se zaměřením na sociálně-zdravotní oblast, tělesnou výchovu a sport, pedagogiku, lékařství i teologii. Konference se konala v Hluboké nad Vltavou, v obci, jež podporuje zdravý životní styl. Hluboká nad Vltavou je díky konferenci současně tradiční obcí pro pořádání právě těchto shromáždění.“⁸⁸

„Krok k výchově, krok ke zdraví“ je název akce, na jejíž přípravě se podíleli studenti druhého ročníku tehdejšího Oddělení Výchovy ke zdraví. V rámci této akce představili studentům prvního ročníku VKZ město České Budějovice, poskytli užitečné informace, ale také se mezi sebou seznámili formou jednoduchých her. Začátek akce byl naplánován na 24. 9. 2007 od 10:00 v budově fakulty v Dukelské ulici v místnosti s číslem dveří 115. Studenti prvního ročníku dostali svůj první úkol: přinést jídlo, které

⁸⁷ Ing. Špirhanzl, P. – Rozhodnutí o udělení akreditace k provádění vzdělávacího programu Výchova ke zdraví a prevence obezity u žáků ZŠ

⁸⁸ KREJČÍ, M., 2009, s. 51

považovali za zdravé, jehož název začínal stejným písmenem, jako křestní jméno studenta.

Projekt Evropských sociálních fondů CZ.04.1.03/3.1.15.2/ 0458 s celým názvem "Další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením implementace RVP ve výuce výchovy ke zdraví a prevenci obezity žáků 2. stupně ZŠ" (dále jen ESF zdraví) byl projekt PF JU odstartovaný roku 2006. Tento projekt, koncipovaný doc. Krejčí, byl dotován více než milionovým rozpočtem a přinesl tak katedře VKZ finanční prostředky na vybavení učeben. Náplní ESF Zdraví byla realizace kurzu pro učitele druhého stupně ZŠ Výchova ke zdraví a prevence obezity. Zúčastnění měli možnost si z kurzu odnést schopnost v praxi rozvíjet, koordinovat a řídit aktivity zaměřené na výchovu ke zdraví a prevence obezity vzhledem k podmínkám své školy. Seznámili se s evropskými a národními kontexty programu „Zdraví pro všechny v 21. století“ přijatými světovým společenstvím v roce 1998 a osvojili si schopnost koncepčně se podílet na vytváření školních i regionálních strategií tohoto programu. Dostalo se jim odborných a metodických poznatků k individuální práci i k práci se skupinami žáků.

Před realizací tohoto projektu stálo několik důvodů. Za prvé to byla obezita představující v naší zemi závažné negativní důsledky a velké množství dospělých a dětí, které postihovala a postihuje. V rámci projektu ESF Zdraví se posluchači dotkli její prevence a to ve všech třech rovinách. Primární, sekundární a terciální. Za druhé projekt směřoval za vyškolením skupiny učitelů a podporování výchovy ke zdravému životnímu stylu a prevenci obezity u dětí na 2. stupni základních škol. Zvláštní pozornost byla věnována aplikaci výchovy ke zdravému životnímu stylu u dětí a mládeže ve škole pro nově koncipovaný předmět „Výchova ke zdraví“. Významné místo v projektu zaujala metodologie pro snižování nadváhy a řešení obezity populace ve věkové skupině žáků 11 – 15letých. Proto také byla v programu akcentována metodika pohybové aktivity v adekvátních pohybových režimech.

Dále byl projekt koncipován jako pomoc učitelům ZŠ při zakomponování nové vzdělávací oblasti do ŠVP. Byly jim předloženy náměty, na jejichž realizaci se měli plně podílet. Z proškolených učitelů se měli stát poradci „Výchovy ke zdraví a prevenci obezity“ ve své škole, případně v regionu. Kurz výchovy ke zdraví byl v roce 2006 akreditován na MŠMT.

Klíčovými aktivitami realizovaného projektu byly:

- Pilotní kurz Výchova ke zdraví a prevence obezity dětí
- Kurz pro učitele duben 07 - květen 07
- Kurz pro učitele říjen 07 - listopad 07
- Kurz pro učitele prosinec 07 - leden 08
- Konference Výchova ke zdraví a předcházení obezity u dětí 11 - 15letých.⁸⁹

5.4 Oddělení výchovy ke zdraví v roce 2008

Po dvou letech úspěšné práce oddělení výchovy ke zdraví došlo v říjnu 2008 na změnu statutu – na Katedru výchovy ke zdraví. Téhož roku byly katedrou VKZ nově akreditovány další obory. Byl to bakalářský obor „Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání“ a navazující magisterské studium „Výchova ke zdraví v učitelství pro základní školy“. Oba typy studia byly garantovány od akademického roku 2009/2010 ve studijní kombinaci s anglickým jazykem, matematikou a přírodopisem. Zvláštní pozornost v těchto oborech je věnována edukaci ke zdravému životnímu stylu u dětí a mládeže na základních školách v nově koncipovaném školním předmětu Výchova ke zdraví. Absolventi již zmíněných oborů mohou působit v oblasti státních služeb ve školství, ve speciálních školách a zařízeních, diagnostických a nápravných ústavech, v DDM, ve státní správě apod. U všech typů studia byly nabídnuty tři varianty specializací: systémové studium preventivní terapie, systémové studium řízení a managementu v oblasti výchovy ke zdraví a systémové studium tzv. adekvátních pohybových aktivit.⁹⁰

Spolu se vznikem katedry v říjnu 2008 bylo otevřeno zamýšlené Akademické centrum zdravého životního stylu a poradenství. Jeho služeb mohou využívat studenti a učitelé JU, ale i další pedagogové z jihočeského kraje a také širší veřejnost v rámci primární prevence a výchovy ke zdraví. Zájemci o konzultace mohou kontaktovat odborného pracovníka (viz webové stránky katedry výchovy ke zdraví PF JU). Kolektiv garantů akademického centra zdravého životního stylu klade důraz na relaxační procedury, pohybovou aktivitu v adekvátních pohybových režimech, výživu, profesní

⁸⁹ PF JCU, 2010, on-line

⁹⁰ PF JCU, 2009, on-line

salutogenezi. Akademické centrum představuje kvalitní metodologické zázemí pro snižování nadváhy, řešení obezity a efektivní intervenční programy z hlediska optimalizace dalších civilizačních onemocnění (bolesti zad, únavový syndrom, hypertenze, diabetes, syndrom vyhoření, redukce stresu a úzkosti). Poradenská činnost zprostředkovává přednášky, semináře, praktická cvičení a kurzy z oblasti zdravého životního stylu, zacíleny jsou fyzické, duševní, sociální a duchovní aspekty zdraví. Aktivita centra zabezpečují odborníci z katedry výchovy ke zdraví na PF JU a studenti oboru výchovy ke zdraví v rámci supervize průběžné a souvislé pedagogické praxe.

Z roku 2008 je dále projekt GAČR 406-08-0352 (2008 - 2010) z tohoto roku nese název „Výchova ke zdraví – strategie výuky duševní hygieny“, jehož hlavní řešitelkou je doc. Paed.Dr. Milada Krejčí, CSc. Je zaměřen na populaci dětí a mládeže a byl rozpracován do roku 2010. Na základě seznámení se doc. Krejčí s prof. Haradou byla rozvinuta spolupráce na mezinárodním výzkumném projektu „Diurnal and Circadian Rhythms and Sleep Habits – Behavioral Specifics“ ve spolupráci s japonskou univerzitou v Kochi. Je mapován a komparován spánek a spánkový režim u české a japonské dětské populace včetně paměťových schopností a působení na imunitní systém dítěte a dospívajícího.

5.4.1 Projekt PACZion: září 2008 – srpen 2011

„PACZion představuje přeshraniční spolupráci, Pasovsko-českobudějovickou unii pro podporu zdraví učitelů. Projekt vznikl jako odpověď na výsledky výzkumné studie PAllianCZ (2006 - 2007), dokládající poškození syndromem vyhoření u více jak 66% bavorských a českých učitelů, které bylo příčinnou předčasného odchodu do penze. PAllianCZ kladl důraz na obecné pomocné opatření, které mohlo být v akutním momentě zatížení použito. Vzdělání multiplikátoři působící na školách i internetový portál byli pouze zprostředkovateli. PAllianCZ byl realizován v jiné síti, než mladší projekt PACZion. U PAllianCZ byl bezprostřední kontaktní osobou germanista, u PACZion to byla expertka v oblasti podpory zdraví a výchovy ke zdraví, která kompetentně mohla garantovat zpracování výsledků. Projekt PACZion chtěl na základě lékařské prohlídky pro každého zúčastněného učitele (cca 10 – 15 probandů) vytvořit individuální ozdravný program na dva roky, který by byl vědecky doprovázen týmem

spolupracovníků. Cílem bylo prokázat, že osobní zdravotní opatření doprovázející nebo připravující na povolání (např. masáže, psychologická podpora, termální pobyty apod.) mohou dlouhodobě přispět k posílení psychického a fyzického zdraví, čímž by mohlo být dosaženo snížení počtu syndromů vyhoření popřípadě předčasných odchodů učitelů ze zaměstnání. Projekt byl rozfázován do 4 etap:

- první fáze byla zaměřena na získání podílejících se institucí a sítě partnerů – zdravotnictví, léčebná zařízení, nemocenské pojišťovny atd.
- druhým bodem bylo upřesnění koncepce individuálního zdravotního programu
- provedení a doprovod opatření na zachování zdraví (podstatné bylo, že si účastníci mohli libovolně zvolit čas a místo zvolené procedury – v rámci zapojení sítě partnerů, stejně tak i studující mohli volit čas mimo přednášky, čímž se měl omezit stresový faktor, který by mohl vzniknout z nedostatku času a místa)
- evaluace a možnosti autonomního vedení prostřednictvím navázání na zdravotnictví.

V úvodním školení projektu PACZion v Bad Griesbachu byly vybrány skupiny probandů, kteří byli následně individuálně vyšetřeni – psychologicky i fyziologicky. Během dvou let procházeli a v současné době (srpen 2010) stále procházejí speciálním programem týkajícím se podpory a zodpovědné péče o vlastní zdraví. V závěru bude konstatována změna stavu, jak účastník reagoval na salutogenetický program. Na JU v Českých Budějovicích jako speciální konzultační středisko slouží Centrum Zdravého životního stylu oddělení výchovy ke zdraví na PF, které má naplnit stejné cíle a úkoly jako bavorská strana. To znamenalo – vybrat skupinu probandů (20 – 25) a také je individuálně vyšetřit, během dvou let je seznámit s programem týkajícím se podpory zdraví a provádět vyhodnocení efektivity péče o vlastní zdraví v konzultačním středisku s možností korekce. Cílem projektu je dosažení toho, že od lékařského a psychologického týmu expertů se účastníci školení dopravují k individuálnímu Salutogenetickému plánu v uvedeném výzkumném období. Hlavní vizí je posílit personální finanční zdroje a získat trvalou zvýšenou profesní spokojenost učitelů. Dále eliminovat či snížit syndrom vyhoření a to dlouhodobě. Na probandech má být dokázáno, že lze posílit zdraví vlastní péčí a získat touto podporou kýžený efekt. Trvalost je zajištěna posláním katedry výchovy ke zdraví PF JU, která je zaměřena na edukaci a podporu zdraví na české straně, jakož i zřízením a ustanovením konzultačního střediska na bavorské straně, jehož kvalita je garantována zapojením lékařů, psychologů

a dalších kvalifikovaných pracovníků. Zdravotní pojišťovna se projektu účastní formováním a podporou zdraví učitelů a směřováním ke stálé péči o učitele a jejich zdraví. U nás je obdobou konzultačního střediska Akademické centrum zdravého životního stylu.⁹¹

5.5 Rok 2009 na katedře výchovy ke zdraví

„V souvislosti s nárůstem počtu studentů na výchově ke zdraví (tehdy 230 studentů) bylo zapotřebí na katedru přijmout dva odborné asistenty nejen pro zajištění kvalitní výuky, ale také pro kvalitní vedení bakalářských prací, pedagogických praxí, kurzů a zajištění vědeckovýzkumné činnosti. Z toho důvodu doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc., vedoucí katedry, podala žádost o podporu pracoviště k rukám paní děkanky doc. PhDr. Aleny Hošpesové, Ph.D. Na základě této žádosti byl v únoru 2009 vypsan konkurz na dvě místa odborných asistentů. Jedno místo bylo se zaměřením pedagogicko-zdravotnickým a speciálně-tělovýchovným: aktuální problémy výchově vzdělávací praxe, pedagogické praxe, aplikované pohybové aktivity pro postižené, plavání, pohybové aktivity ve vodě, zdravotní propedeutika, zážitková pedagogika a druhé místo bylo zaměřeno pedagogicko-sociologicky a terapeuticky: andragogika, gerontologie, pedagogické praxe, rodinná a sexuální výchova, profesní etika, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výcvik, motivace podpory zdraví. Žádost byla podána k rukám paní děkanky doc. PhDr. Aleny Hošpesové, Ph.D.“⁹²

„O měsíc později bylo zažádáno o změnu úvazku z polovičního na plný u sekretářky paní Veverkové, kvůli vysokému počtu přijímaných studentů v roce 2008 i plánovaných do budoucna, čímž došlo k navýšení administrativních prací s tím souvisejících – přijímací řízení, zadávání bakalářských prací, administrativa spojená s praxemi a kurzy. Žádosti bylo zčásti vyhověno, úvazek byl navýšen na 0,75 a zbylého 0,25 úvazku byla paní sekretářka hodnocena z financí získaných prostřednictvím projektu PACZion, jehož hlavní řešitelkou je doc. PaedDr. Milada Krejčí CSc.“⁹³

⁹¹ HOME PF JCU, 2010, on-line

⁹² KREJČÍ, M. Žádost o podporu rozvoje pracoviště.

⁹³ KREJČÍ, M. Žádost o změnu úvazku sekretářky katedry.

„V říjnu MŠMT rozhodlo o prodloužení platnosti akreditace bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice se studijním oborem Výchova ke zdraví do 31. ledna 2016, forma studia je prezenční a kombinovaná se standardní dobou studia 3 roky. O rozhodnutí informoval za MŠMT doc. Ing. Václav Vinš, CSc., ředitel odboru vysokých škol.“⁹⁴

Jak jsme mohli vidět v předchozích kapitolách, katedry na univerzitách nevznikají ze dne na den. Vyučující museli připravit mnoho podkladů a stabilní zázemí, než vůbec vzešlo samotné oddělení. Důkazem toho, že katedra výchovy ke zdraví na PF JU nestagnuje, je např. fakt, že od roku 2009 má právo na rigorózní řízení na titul PhDr. ve studijním oboru „Výchova ke zdraví“. Rigorózní řízení je typ státní zkoušky, kterou může vykonat osoba s magisterským, nebo i jiným vysokoškolským titulem (pro příklad: Ing., MUDr., MVDr., MgA. atd). Každá vysoká škola, nebo univerzita, se řídí dle svého řádu pro toto řízení. Na pedagogické fakultě Jihočeské univerzity zkouška probíhá dle následujících pravidel:

- Uchazečem o vykonání rigorózního řízení může být absolvent magisterského studijního programu
- Státní rigorózní zkouška (dále jen RZ) zahrnuje obhajobu práce a ústní zkoušku, které jsou i s vyhlášením výsledků přístupné veřejnosti
- Požadavky na RZ a rigorózní práci jsou navrženy vedoucím příslušné katedry prostřednictvím kolegia děkana, nebo děkanky a jsou předloženy vědecké radě fakulty
- RZ se koná před pětičlennou zkušební komisí jmenovanou děkanem fakulty, je určen předseda a dva oponenti rigorózní práce
- výsledek RZ je klasifikován stupni "prospěl(a)", nebo "neprospěl(a)", případně neúspěšnou zkoušku je možno opakovat jen jednou v dalším vyhlášeném termínu
- RZ se na fakultě konají nejvýše jedenkrát v roce, termíny uzávěrky přihlášek a samotných zkoušek jsou zveřejňovány na webových stránkách fakulty, zájemci se přihlašují písemně a přikládají následující přílohy: ověřené doklady o

⁹⁴ VINŠ, V. Rozhodnutí o prodloužení platnosti akreditace.

vzdělání a kvalifikaci; strukturovaný životopis; rigorózní práci ve třech exemplářích

- Po úspěšném vykonání RZ fakulta předá diplom o udělení titulu.⁹⁵ Uchazeč hradí náklady RZ, jež činí 6.000,- korun českých.⁹⁶

„V tomto roce, 2009, se konal druhý ročník konference Výchova ke zdraví a kvalita života II. Konference, na jejíchž průběhu a přípravě se kromě organizačního výboru a učitelů KVKZ podíleli také studenti oddělení výchovy ke zdraví, byly organizovány za účelem podnícení rozvoje konkrétních vědních oborů. Koncepčními tematickými okruhy byly:

- Řešení zdraví učitelů: duševní hygiena, syndrom vyhoření, rizika a faktory pedagogické profese, koncepční řešení podpory zdraví.
- Výchova ke zdraví ve školství a nové trendy a změny v této oblasti, dále prevence sociálně patologických jevů ve školství a prevence chorob a zdravý životní styl.
- Možnosti, jak aktivně ovlivňovat kvalitu života – životospráva a výživa, pohybové režimy, hodnotová orientace, edukace ke zdraví v seniorském věku.“⁹⁷

5.6 Činnosti a výsledky Katedry výchovy ke zdraví v roce 2010

Z počátku zabezpečovalo tehdejší oddělení výchovy ke zdraví výuku, organizaci kurzů a praxí i administrativní výkony pro 81 studentů, postupně počet studentů stoupal až na současných cca 336 studentů. Po akreditaci navazujícího magisterského programu oboru „Vychovatelství se zaměřením na výchovu ke zdraví“ vedoucí katedry očekává další nárůst studentů tohoto oboru. I tak již poslední uvedená cifra představuje hranici pro zrod menší soukromé školy. Zcela na místě je proto i otázka, zda katedra nebude potřebovat další administrativní pracovníci, jakou je v současné době paní sekretářka Milena Chlaňová od 1. 4. 2010.

Nadále pokračuje dříve zmíněný projekt PACZion, který je rozvržen do srpna 2011. Probandy se stali učitelé a učitelky nad 50 let věku, kteří již v praxi působí více než dvacet let, na základě oslovení doc. Krejčí. Stejně tak se probandem stala paní Ivana

⁹⁵ VOBR, PF JCU, 2010, on-line

⁹⁶ HOŠPESOVÁ, PF JCU, 2010, on-line

⁹⁷ KREJČÍ, M., 2009, s. 51

Hokrová, absolventka kombinované formy studia akademických let 2007/2008 – 2009/2010, se kterou jsem měla možnost provést standardizovaný rozhovor dle předem připravených otázek. Na začátku projektu se probandi podrobili lékařskému vyšetření u MUDr. Compeľa a MUDr. Klimešové. MUDr. Compeľ provedl jaterní a ledvinové testy, MUDr. Klimešová se zaměřila na vyšetření pohybového aparátu. [Prof. Ing. Milan Pešek, CSc.](#) spolu s Mgr. Janem Schusterem, Ph.D. provedli výpočty BMI a změřili množství tělesného tuku pomocí kaliperace všem probandům. Kaliperaci se probandi podstupují každý rok, vyšetření u MUDr. Compeľa a MUDr. Klimešové podstoupí „sledování“ pedagogové a pedagožky znovu na konci projektu, aby se ukázalo, jaký vliv na ně měla pravidelná pohybová aktivita a wellness procedury. Probandi si mohou vždy vybírat z nabídnutého programu aktivit, který bývá rozepsán na měsíce říjen – prosinec a dále únor – duben. Jednou týdně se pak zúčastňují různých cvičení, mezi kterými nechybí jóga, nebo tai – chi. Zúčastnění si velmi chválí masáže, na které mohou docházet k přiděleným studentům třetího ročníku oboru výchova ke zdraví osvojující si techniky masáží pod odborným vedením Mgr. Vlasty Kursové, Ph.D. Ke společným setkání patří „soustředění“ pořádaná dvakrát za rok, v Třeboni a v Hluboké nad Vltavou, kde je pro učitele připraven nabitý program od přednášek po outdoorové pohybové aktivity. Paní Hokrová zavzpomínala na „koloběžkování“, horolezeckou stěnu, nordwalking a na relaxaci v bazénech wellness center. Učitelé zapojení do projektu hodnotí všechny organizátory projektu PACZion velmi kladně za jejich lidský, příjemný přístup, vysoce hodnotí také všechny přednášející, kteří o svých kvalitách nepotřebují posluchače přesvědčovat, neboť je znát, že jsou opravdovými odborníky ve svých profesích. Bc. Ivana Hokrová náš rozhovor nad PACZionem shrnula slovy: „Jak některými z nás učitelů na začátku projektu prostupoval spíše stres a nervozita, tak nyní pocítujeme lítost, že se projekt blíží ke konci.“

Stručné informace o Speciální olympiádě mentálně postižených v Praze, která proběhla 1. – 4. července 2010, jsem získala od studentky výchovy ke zdraví, Renaty Reischl a Marie Tetourové. Cituji Marii Tetourovou: „Píši bakalářskou práci - Historie speciálních olympiád, tak jsem kontaktovala organizátory této akce. Protože bylo málo volunteerů, tak jsem oslovila studenty z našeho ročníku. Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D. nám před akcí přislíbila splnění Praxe III, to také splnila. Organizátoři zaslali poděkování za naší pomoc.“ Harmonogram olympiády a informační leták náboru volunteerů, které

poskytla Renata Reischl, jsou umístěny v přílohách mé práce. Přiložené CD obsahuje jednu fotografii z této akce poskytnutou taktéž Renatou Reischl.

Jedním z významných kroků je rozhodnutí akreditační komise ze dne 13. 10. 2010 o získání akreditace k navazujícímu magisterskému studiu jednooborové výchovy ke zdraví v prezenční i kombinované formě. Jde o obor Vychovatelství se zaměřením na výchovu ke zdraví. S tím souvisí i nejen nárůst počtu přijímaných studentů, ale také lze v budoucích letech očekávat i nárůst počtu vyučujících, který je zřejmý již od akademického roku 2009/2010, kdy mezi internisty přibyla například Mgr. Petra Vojtová, Ph.D., nebo Mgr. Michaela Pospíšilová. Nelze opomíjet i rozšíření katedry co do nároků na počet učeben a jejich vybavení.

5.7 Povinně absolvované pohybové kurzy a praxe na katedře výchovy ke zdraví v rámci kombinovaného studia v letech 2007/2008 - 2009/2010

Nedílnou součástí tříletého bakalářského oboru Výchova ke zdraví v letech 2007 – 2010 byla řada pohybových kurzů, které se dělí zpravidla na zimní a letní, dalším byl kurz zážitkové pedagogiky a přírodovědné exkurze. Škola studentům zajistila dopravu na kurzy konané v zahraničí, na ostatní kurzy si museli studenti zajistit vlastní dopravu.

Prvním z nastíněných kurzů byl lyžařský výcvik v italském Passo Tonale, 800 km od Prahy, v nadmořské výšce 1833 mIN VIA, 2010, on-line.⁹⁸ Studenti a vyučující bývají ubytováni na okraji Ponte di Legna v hotelu Residence La Cascata & La Baita. Na začátku kurzu jsme byli rozděleni do tří skupin dle předvedených dovedností na mírném svahu a další dny jednotlivé skupiny procházely výcvikem pod vedením Mgr. Jana Schustera, Ph.D., Mgr. Zuzany Kornatovské, DiS. a doc. PaedDr. Milady Krejčí, CSc. Do výcviku byla zařazena cvičení na nácvik a rozvoj carvingové techniky lyžování, probíhaly večerní přednášky na toto téma, dále si studenti měli teoreticky i prakticky osvojit péči o skluznici lyží. Z probrané látky následoval krátký test. Celý týden měl daný řád platný pro všechny posluchače, v ranních hodinách probíhalo cvičení jógy, které vedla doc. Krejčí. Na zasněženém povrchu volila asány ve stoji na rozvoj rovnováhy a protažení namáhaných svalových skupin.

⁹⁸ IN VIA, 2010, on-line

V Suchdolu nad Lužnicí, který se nachází v bývalém okrese Jindřichova Hradce jihočeského kraje, byl připraven kurz cykloturistiky a vodní turistiky. Kurzem provázeli Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D., Mgr. Jan Schuster, Ph.D. Studenti měli možnost v rámci kurzu v jednotlivých skupinkách pro sebe zorganizovat výlet, úkolem byla jeho dokumentace a následná prezentace ve večerním přednáškovém bloku.

Druhým zimním kurzem byl běžkařský a snowboardový výcvik v šumavské obci Kvilda. Vyučujícími zde byli Mgr. Jan Schuster, Ph.D., Mgr. Zuzana Kornatovská, DiS. a doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc. Součástí kurzu byla opět cvičení pro zdokonalování běžkařské techniky a péče o skluznici běžek. Navíc zahrnoval základy jízdy na snowboardu.

V letním semestru druhého ročníku následoval kurz zážitkové pedagogiky situovaný do obce Přední Výtoň v Jižních Čechách, nedaleko lipenské přehrady. Zde bych chtěla podotknout, že posluchačům poněkud unikal význam kurzu pro jejich potenciální budoucí profesi, a to i přes snahu přítomných vyučujících – Mgr. Zuzany Kornatovské, DiS., Mgr. Marka Šulce a Mgr. Vlasty Kursové, Ph.D. Co studenti nedocenili na místě, možná, leč nevědomky, se tamějšími společnými aktivitami inspirovali při přípravě Týdnu zdraví.

Posledním společným výjezdem studentů byly přírodovědné exkurze, v jejichž čele stál PhDr. Jiří Šíp, Ph.D. a Mgr. Zuzana Kornatovská, DiS., kterou v současné době zastupuje na přírodovědných exkurzích Mgr. Michaela Pospíšilová a především Mgr. Petra Vojtová, Ph.D. Cílem exkurzí byly společné túry v okolí města Filzmoos a vysokohorská túra na trase ledovce Dachstein. Tento kurz byl ze všech jmenovaných nejkratší, tři denní. V současnosti jsou kurzy rozšířeny o kurz zdravotního jezdeckví pod vedením Mgr. Kornatovské, DiS.. Další kurzy si studenti mohli navolit z výběrových předmětů: vodní turistika – lodkování, kondiční cykloturistika, nebo cvičitelský seminář integrální jógy.

5.8 Interní vyučující (abecední řadění) a sekretářka Katedry výchovy ke zdraví

5.8.1 Mgr. Zuzana Kornatovská, DiS.⁹⁹

„Mgr. Zuzana Kornatovská, DiS. zastává na katedře výchovy ke zdraví od roku 2009 funkci odborné asistentky,

⁹⁹ foto: PF JCU, 2010, on-line

avšak jako externistka působí na katedře od roku 2008. Studenty provází předměty, jakými jsou: zážitková pedagogika, zdravotní propedeutika, pohybové hry ve vodě, psychomotorika, praxe II., kurz zdravotního jezdeckví, dále se podílí na organizaci kurzů pohybových aktivit (zimní I.,II.) a kurzu integrální jógy

Přehled dosaženého vzdělání

1996 – 2000 Střední zdravotnická škola, Český Krumlov, obor: všeobecná sestra

2000 – 2003 Vyšší odborná škola Bílá vložka s.r.o., obor: diplomovaný zdravotnický záchranář; získaný titul: DiS.

2003 – 2008 Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta tělesné výchovy, obor: aplikovaná tělesná výchova; získaný titul: Mgr.

2009 – dosud, Zdravotně sociální fakulta JU, Obor studia: Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí, dospělých a seniorů; název disertační práce: Dostupnost, organizace a zdravotně - sociální benefity řízených pohybových aktivit u dětí s disabilitou. Školitel: prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc., Dr.h.c. a odborná konzultantka: prof. PhDr. Hana Válková, CSc.

Přehled odborné kvalifikace

1998 Cvičitelka jógy - licence

2000 Kurz horské služby - certifikát

2001 Sportovní a zdravotní masér certifikát

2002 Plavčík – záchranář III. třídy

2003 Licence speciální plavecké metody pro lidi s tělesným a s mentálním postižením "Halliwickova metoda"

2003 Mezinárodní rozhodčí v showdownu

2007 Potápěčská licence Open Water Diver PADI

2007 Cvičitelka lyžování Interski ČR

Absolvované zahraniční stáže:

2004 CEEPUS – adapted physical activities – European dimension, Poznaň Polsko
tříměsíční studijní stáž „Sport dětí se smyslovou a mentální disabilitou.

2005 CEEPUS – Faculty of Physical Culture, National Sports Academy, Sofie Bulharsko
tříměsíční studijní stáž „Sport dětí se smyslovou a mentální disabilitou.

2007 CEEPUS – Faculty of Physical Culture, National Sports Academy, Sofie Bulharsko
tříměsíční studijní stáž „Sport dětí se smyslovou a mentální disabilitou.

Mgr. Zuzana Kornatovská, Dis. je členkou řešitelského týmu výzkumného projektu PACZion INTERREG IV - 16 (univerzity Pasov – České Budějovice) Pasovsko - českobudějovická unie pro podporu zdraví učitelů. (listopad 2008 – říjen 2011). „Ein Konzept zur binationalen Netzworkebildung hinsichtlich präventiv- und interventionmedizinischer Maßnahmen für bayerische tschechische Lehrkräfte“. O projektu PACZion bylo již více pojednáno v kapitole „5.4.1 Projekt PACZion: září 2008 – srpen 2011“.

Publikační aktivity:

KORNATOVSKÁ, Z. *Health – social benefits of swimming in mental disability children* In: Health Education and Quality of Life II. České Budějovice: JU, 2009, s. 131-136 ISBN 978-80-7394-180-2

KREJČÍ, M., KORNATOVSKÁ, Z. Stimulation of Personal and Social Development at Persons with Mental Handicap Usage of Water end Environment. *Rozprawy Naukowe AWF Wroclaw*, Vol. 47 2009, No 28, ISSN 0239-4375, UKD-612; 796.01

KORNATOVSKÁ, Z., KREJČÍ, M. Rozvoj sebekontroly a sebeúcty v seniorském věku, podpora zdraví a duševní hygieny prostřednictvím jógového tréninku. In: *Aktivní v každém věku*. Olomouc: UP, 2008. ISBN 978-80-244-2011-0

KREJČÍ, M., KOKEŠ, R., KORNATOVSKÁ, Z.. *PACZion – s radostí zůstat učitelem. Váš osobní průkaz zdraví*. České Budějovice: 2009. ISBN 978-80-7394-162-8.“¹⁰⁰

5.8.2 doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.

Vedoucí katedry výchovy ke zdraví na
Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity
v Českých Budějovicích, E-mail:
krejci@pf.jcu.cz, tel. +420 387 773 147, +420
387 773 159(sekretářka)

„Milada Krejčí se výzkumně zaměřuje na oblast
psychologie sportu na prosazování nových
, 2010

intervenčních a kompenzačních programů, založených na holisticky pojatém pojmu zdraví. Spolupracuje s psychology, lékaři, řediteli škol, učiteli, vychovateli a trenéry v České republice i v zahraničí (např. Rakousko, Německo, Polsko, Slovinsko, Švýcarsko, Indie, Japonsko, USA). Popularizuje zdravý životní styl, jógové techniky a lakto-vegetariánství. Na JU v Českých Budějovicích vyučuje v předmětech: Psychologie sportu, Úvod do rekreologie, Rekreace a volný čas, Didaktika výchovy ke zdraví, Výchova ke zdraví, Základy jógových a relaxačních cvičení, Teorie a didaktika jógy, Metodologie snižování nadváhy, Vegetariánství a zdravý životní styl. Publikuje výzkumné studie, články, monografie z oblasti zdravého životního stylu, psychologie sportu, aplikace jógy, optimalizace životního stylu a emočních stavů redukce stresu, resocializace mladistvých delikventů aj. Svými bohatými zkušenostmi podpořenými pobyty v Indii se snaží o kvalifikované využití jógových technik v soudobé psychologii sportu. V roce 1993 absolvovala studijní pobyt na Delhi University Yoga Centre v Indii. V roce 2001 byla pozvána přednášet o svých výzkumných aplikacích jógy na indické univerzity - Delhi University, Delhi Jamia Milia University, Kurukshetra University, Benares University, Aurobindo Centre of Yoga, Rishikesh Yoga school, Mahroli Yoga in daily life Ashram. Přednáší také pravidelně na evropských univerzitách: Banská Bystrica (2004), Bratislava (2000,2007), Ljubljana (2002, 2005, 2008), Koper (2005, 2007) Poznaň (1998), Salzburg (2001, 2003, 2006, 2007, 2008, 2009), Sofie (2002, 2004, 2006, 2007), Varšava (2008), Wrocław (2008), Vídeň (2003), Zagreb (1999, 2003, 2005) a dále na mezinárodních konferencích a kongresech – např. Evropské kongresy psychologie sportu FEPSAC (Köln 1991, Praha 1999, Kodaň 2003, Chalkidiki 2007), Světový kongres psychologie (Atény 1995), Světové kongresy psychologie sportu (Sydney 2005, Marrakesh 2009). V roce 2008 byla pozvána po předchozí spolupráci na výzkumu diurnálních rytmů a životního stylu dětí k přednáškám a podílu na výzkumu do Japonska (Kochi Univerzity, Kjoto Univerzity). Jako „Invited Speaker“ byla pozvána k přednáškám v mezinárodních konferencích a kongresech: Bulharsko (Sofie 4th and 5th International congress „Sport, Stress and Adaptation“ – 2006, 2010), India (Goa- “80. Indian Science Congress” -1993, Delhi “Indian Science Congress” 2001), Slovinsko (Krasna Gora “Child in motion” 2008), Polsko (Wrocław “Adapted Physical Activities” 2008).

V letech 2003 - 2005 připravila úspěšně k akreditaci MŠMT nový studijní obor Výchova ke zdraví na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a od roku 2006 až dosud koordinuje vytvoření a rozvoj katedry výchovy ke zdraví na PF JU.

Pod jejím vedením byly připraveny a následně akreditovány obory „Výchova ke zdraví“ – bakalářské studium v prezenční i kombinované formě, „Vychovatelství se zaměřením na výchovu ke zdraví“ magisterské studium v prezenční i kombinované formě, „Výchova ke zdraví“ se zaměřením na vzdělávání“ - bakalářské studium v prezenční formě, „Výchova ke zdraví- učitelské studium“ - magisterské studium v prezenční formě.

Založila tradici mezinárodní konference „Výchova ke zdraví a kvalita života“ (2007, 2009, 2011), která je organizačně zajišťována katedrou výchovy ke zdraví PF JU a uskutečňována v Hluboké nad Vltavou v České republice.

Přehled akademického vzdělání

1981 – absolvovala studium na FTVS UK v Praze

Dipl. práce: „Psychické determinanty ovlivňující výkonnost ve sportovním karate“

1982 – doktorát pedagogiky (PaedDr.) na FTVS UK Praha

1992 – získala titul CSc. na FTVS UK Praha

Disertační práce: „Eliminace negativních psychických stavů v tělesné výchově a sportu u dětí a mládeže“

2000 – habilitační řízení, udělen titulu docent v oboru Kinantropologie, podobor Psychologie sportu, Karlova univerzita Praha. Habilitační práce: Uplatnění jógy v resocializaci dětí a mládeže.

Údaje o praxi od ukončení vysokoškolského studia:

1981 – 1985, středoškolská profesorka, gymnázium Český Krumlov

1985 – 2000, odborná asistentka na katedře tělesné výchovy a sportu PF JU v Č. Budějovicích

1993 – 2 měsíční stáž v Indii – Delhi university Yoga Centar, Jaipur University

2000 – 2005, docentka na katedře tělesné výchovy a sportu PF JU v Č. Budějovicích

2001 - 2 měsíční stáž v Indii pozvání k přednáškám na indické univerzity - Delhi University, Delhi Jamia Milia University, Kurukshetra University, Benares University, Aurobindo Centre of Yoga

2006 – dosud, docentka, vedoucí katedry výchovy ke zdraví na PF JU v Českých Budějovicích

Členství

Členství ve vědeckých redakčních radách vědeckých časopisů:

- „Acta Universitatis Matthiae Belii Telesná výchova a šport“. Slovenská republika
- „Disabilities and Impairments“ ISSN 0970356X, India
- „Physiotherapy“ ISSN 1230-8323, Polsko
- „Yoga Darshan“, India - požádána o práci a členství ve vědecké radě tohoto časopisu od října 2010

Členka komise „Žena a sport“ při Českém olympijském výboru za jihočeský region.

Členka řešitelského týmu Ageing and Disabilities - Forum THENAPA, Brusel

Členka Vědecké rady PF JU v Českých Budějovicích

Předsedkyně oborové rady společenskovědních a ekonomických oborů GA JU – grantové agentury Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Přehled další odborné, výzkumné a tvůrčí činnosti v oboru za posledních 5 let:

- Spoluřešitelka Projektu podpory zdraví MZ ČR IČ8128 2003-5 „Být obézní je normální?“
- Hlavní řešitelka Rozvojového projektu MŠMT 147/2005 Realizace bakalářského studijního programu „Výchova ke zdraví“ na PF JU
- Hlavní řešitelka GAČR 406/05/2431 (2005-2007) „Pozitivní efekty rozvoje sebekontroly a sebeúcty na snížení nadváhy prostřednictvím jógového tréninku“
- Hlavní řešitelka GAČR 406/05/1685 (2008–2010) „Výchova ke zdraví – strategie výuky duševní hygieny
- Spoluřešitelka mezinárodního výzkumného projektu „Diurnal and Circadian Rhythms and Sleep Habits – Behavioral Specifics“ ve spolupráci s prof. Tetsuo Haradou – Faculty of Education, Kochi University, Japan.
- Hlavní řešitelka za ČR mezinárodního výzkumného projektu EU INTEREG IV A - ve spolupráci s prof. Norbertem Seibertem, University Passau, „PACZion - Pasovsko-českobudějovická unie pro podporu zdraví učitelů“.

- Za Komisi sportu žen při Českém olympijském výboru pracuje v mezinárodním projektu ESF WILD (Women's International Leadership Development) 2009 - 2011. Program projektu je zaměřen na spolupráci 8 participujících zemích – Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Švédsko, a Velká Británie – v oblasti rozvoje a podpory podílu žen ve vedoucích a řídicích funkcích ve sportu.
- Hlavní řešitelka za ČR mezinárodního výzkumného projektu EU – Gruntwig „STRESSLESS – Improving Educators Resilience to Stress (spolupráce zemí EU – Portugalsko, Řecko, Slovinsko, Německo aj)

Přehled tvůrčí a publikační činnosti (výběr z posledních 5 let):

Monografie:

KREJČÍ, M. Hodnota a podpora zdraví. In *Výchova ke zdravému životnímu stylu*.

Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-930-8

KREJČÍ, M., M., KOKEŠ, R. PACZion - S radostí zůstat učitelem. České Budějovice:

JU, 2009. ISBN 978-80-7394-162-8

KREJČÍ, M. Factors of Self-Control and Self-Esteem in Overweight Reduction. České

Budějovice: JU 2008. 144 s. ISBN 978-80-7394-051-5

KREJČÍ, M. Krok k výchově, krok ke zdraví. 1.díl. České Budějovice: JU 2008. 25 s.

ISBN 978-80-7394-082-9

KREJČÍ, M. Rozvoj sebekontroly a sebeúcty prostřednictvím jógového tréninku a následný revitalizační efekt. In Fialová, L. (Ed.) *Wellness, zdraví a životní styl*. Praha:

Karolinum 2007, s.104 -108 ISBN 978-80-86317-54-0

KREJČÍ, M. - Kapitoly „Emoce a pohyb“, Jóga jako prostředek rozvoje zdraví dětí“In

STUHLÍKOVÁ, I., PROKEŠOVÁ, L., KREJČÍ, M., MAZEHOVÁ, Y.,

KOUŘILOVÁ, J. Zvládání emočních problémů školáků. Praha: Portál 2005 s.61-68, s.

110-134, 143-166. ISBN 80-7178-534-2

KREJČÍ, M. (Ed) (2007) *Health Education and Quality of Life*. Ceske Budejovice: JU.

ISBN 978 - 80 - 7040-993-0.

Sborníky a články ve vědeckých časopisech:

WADA, K., KREJČÍ, M., OHIRA, Y., NAKADE, M., TAKEUCHI, H. HARADA, T. Comparative study on circadian typology and sleep habits of Japanese and Czech infants. *Sleep and Biological Rhythms*, Volume 7, Number 3, July 2009, pp. 218-221(4) ISSN 1446-9235

KREJČÍ, M. Factors of mental health and problematic of the psycho - training. In: *New Challenges and Bridging Cultural Gaps in Sport and Exercise Psychology*. Marrakesh: MASP, 2009 pp. 148 – 153. ISBN 978073607

KREJCI, M. KORNATOVSKA, Z. Stimulation of personal and social development in persons with intellectual disability using water environment. *Rozprawy Naukowe*, Vol. 47, 2009, 28 (in pres) ISSN 0239-4375, UKD 612 ; 796.01

HARADA, T. ¹, KREJČÍ, M. ¹, WADA, K. ^{1,2}, TAKEUCHI, H. ² Video game playing affects the circadian typology and mental health of young Czech and Japanese children. In: *Human Diversity: design for life*. ICPA. Delft: Delft University of Technology 2008 s. 31 - 34. ISBN 978-920-262-028-8

KREJCI, M. ¹, WADA, K. ^{1,2}, OHIRA, Y. ², NAKADE, M. ^{2,3}, TAKEUCHI, H. ², HARADA, T. ^{*2}. Czech – Japan comparative study on mornings - evenings and sleep preference habit. *Journal of Chronobiology*, Vol. 14, No 2. 2008, s 84-86. ISSN 1348 - 2025

KREJČÍ, M. Social Learning in Sport and PE: A study in the reflection of the pupils aggressiveness. In: *Child in Motion*. Proceedings of 5th International Symposium. Ljubljana: University of Ljubljana 2008. s. 71- 82. ISBN 978-961-253-029-7

KREJČÍ, M.: Mental techniques, breathing exercises and compensatory yoga exercises as part of psychological training in sport. In *New Approaches to Exercise and port Psychology*. XIth European Congress of Sport Psychology – proceedings. Copenhagen:University of Copenhagen 2003. ISBN: 87 89361 96 2

KREJČÍ, M. Positive Effects of Self-Control and Self-Esteem Development on Overweight Control thought Intervention of Yoga Training. In: *ISSP Proceedings of 11th World Congress of Sport Psychology*. Sydney: 2005. s. 213-217. ISBN: 1 877040 36 3

KREJČÍ, M Effects of breathing and relaxation exercises. *Sport and Science*. 2007, Vol.50, 2: 25-30. ISSN: 1310-3393

KREJČÍ, M. Tvorba kurikul a hodnocení žáka, psycho-sociální konsekvence. In *TVSM* č.1, 2007.

KREJČÍ, M. *Effects of Psycho – training and Movement Therapy by People with Overweight*. In: Theodorakis, J. (Ed.) *Sport and Exercise Psychology: Bridges between Disciplines and Cultures*. Proceedings of 12 European Congress of Sport Psychology: 899 – 903. ISBN: 978-960-89923-0-6

KREJČÍ, M. Ověření revitalizačního pohybového programu u seniorů českobudějovického regionu. In: *Generace 50+*. Sborník z mezinárodní konference. Č. Budějovice: JU 2006.

KREJČÍ, M. Schulprogrammbildung im Hinblick auf Gesundheitserziehung. In: *Sommerakademie – international conference* PF MU. Brno: 2006.¹⁰¹

5.8.3 Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D.

Odborný asistent PF JU a tajemnice Katedry výchovy ke zdraví, zakladatelka kulturně – sportovní akce „Spolu to dokážeme“

„Profesní charakteristika:

Vzdělání vysokoškolské, studium 1982-1987 na ZČU PF Plzeň, magisterské pro základní a střední školy, obor TV - ON.

¹⁰¹ HOME PF JCU, 2010, on-line

Dálkové studium FTVS UK Praha 1994-1997, trenérská škola - získání licence "trenér atletiky I. třídy".

Licence "sportovní masér" (2000).

Licence speciální plavecké metody pro tělesně a mentálně postižené děti "Halliwickova metoda".

Doktorské studium 2003 - 2007 na ZSF JU, titul Ph.D. udělen 2007, dizertační práce: Integrace osobnosti a podpora rozvoje zdraví u mentálně postižených jedinců pomocí pohybových aktivit.

Specializace:

Regenerace (relaxační a regenerační techniky, sportovní masáž odstraňující únavu, aromaterapie a aromaterapeutická masáž)

Aplikované pohybové aktivity pro postižené

Psychomotorika

Teorie a didaktika atletiky

Publikace:

KURSOVÁ, V., MALÁTOVÁ, R. The influence of the all-year physical education programme on the development of the basic kinetic skills and physical efficiency of mentally disabled children. In *Adapted physical activities - European dimensions*, workshop proceedings, České Budějovice : PF JU, 2004, ISBN 80-7040-676-3, s. 23-24.

KURSOVÁ, V. Česká speciální olympiáda - cíl mentálně handicapovaných sportovců z oddílu Pluto. In *"Tělesná výchova a zdraví II."*, České Budějovice : PF JU, 2004. ISBN 80-7040-721-2, s. 58-61.

KURSOVÁ, V., MALÁTOVÁ R., MALIŇÁKOVÁ L. Speciální olympiády jako významný prostředek integrace osobnosti mentálně handicapovaného jedince. In *"Tělesná výchova a zdraví II."*, České Budějovice: PF JU, 2004. ISBN 80-7040-721-2, s. 62-67.

KURSOVÁ, V., MICHALOV, L., SEDLÁČEK, I. Vliv atletického programu na rozvoj základních pohybových schopností mladých basketbalistů (etapa základního tréninku). In *Atletika 2004. Elektronický zborník príspevkov z medzinarodnej konferencie*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2004. Vol. 1, No. 1, 317 s. ISBN 80-8083-007-X. EAN 9788080830076, s. 302 - 309.

MALÁTOVÁ, R., KURSOVÁ, V. Sport massage. In *Adapted physical activities - European dimensions*, workshop proceedings, České Budějovice: PF JU, 2004. ISBN 80-7040-676-3., s. 25-26.

MALÁTOVÁ, R., KURSOVÁ, V. *Inovace předmětu Komplexní regenerace studia oborové tělesné výchovy*. Grant FRVŠ č. 1087, JU České Budějovice, 2004.

KURSOVÁ, V., KREJČÍ, M. Support development health mentally affecteds by the help of interventional kinetic programme. In *Movement and Health*. Olomouc: Palacký University, 2005. s. 157. ISBN 80-244-1166-0.

KREJČÍ, M. - KURSOVÁ, V. & ČELEDOVÁ, M. Study investigative effect interventional kinetic programme on development health mentally handicapped. In *Disabilities and Impairments : Interdisciplinary Research Journal*, 2005. Volume 19, No 2, Delhi : Akshat Publications, s. 16 - 20. ISSN 0970-356 X.

KURSOVÁ, V. Problems obesity and healthy life style near mentally handicapped : Problematika obezity a zdravého životního stylu u mentálně postižených. In *Studia Kinanthropologica*, 2005. Volume VI (2), s. 145 - 152. ISSN - 1213-2101.

KURSOVÁ, V. Influence interventional kinetic programme on development health mentally handicapped. In *Studia Kinanthropologica*, 2005. Volume VI (2) , s. 137 - 144. ISSN - 1213-2101.

KURSOVÁ, V. Vliv pohybového programu na rozvoj tělesného zdraví mentálně postižených. In *Acta Universitatis Matthiae Belii: Telesná výchova a šport*, 2005. Volume 7 , s. 10 - 13, ISBN 80-8055-727-6.

KURSOVÁ, V. Socialization effects and changes in the area needs near mentally handicapped owing to the interventional kinetic programme. In Michal, J. *Acta Universitatis Matthiae Belii: Physical education and sport*, 2005. Telesná výchova a šport, Vol. 6, No. 6, Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, s. 71-77. ISBN 80-8083-172-6, EAN 97880808311721. 127 s.

KURSOVÁ, V. Pohybové hry jako součást intervenčního tělovýchovného programu na podporu zdraví mentálně postižených: Locomotive games as part of interventional kinetic programme in support of health mentally affected. In Čepička, L. *Hry 2006 výzkum a aplikace: Games 2006. Sborník referátů ze 7. mezinárodní vědecké konference "Hry 2006", Nečtiny, 6.-7. 4. 2006*, Plzeň: ZČU Plzeň, 2006. s. 244 - 249. 256 s. ISBN 80-7043-443-0.

KURSOVÁ, V. Integrace osob s mentálním postižením v oblasti vzdělávání - novelizace speciálního školství. In Vobr, R. *Disportare 2006. Sborník referátů z mezinárodní konference "Disportare 2006", České Budějovice 10.-11. 10. 2006.* České Budějovice : JU PF České Budějovice, 2006. s. 57 - 62. 123 s. ISBN 80-7040-890-1.

KURSOVÁ, V. *Integrace osobnosti a podpora rozvoje zdraví u mentálně postižených jedinců pomocí pohybových aktivit.* [disertační práce]. České Budějovice: Zdravotně sociální fakulta, 2007. 143 s. + CD-ROM.

KURSOVÁ, V. Zařazení edukačního pohybového programu do ŠVP základních škol speciálních. In Krejčí, M. *Health Education and Quality of Life*, České Budějovice : PF JU, 2007. 9 s., CD-ROM, ISBN 978-80-7040-993-0.

KURSOVÁ, V. Integrace a podpora rozvoje zdraví osob s mentálním postižením pomocí cíleného pohybového programu. *Aktuální otázky sociologie sportu*. Praha: FTVS UK, Sekce sociologie sportu při České kinantropologické společnosti, 2007. CD-ROM, s. 36 – 43. ISBN 978-80-86317-55-7.

KURSOVÁ, V. (2007). Legislature in the area education persons with infliction of – revise statutes of special education in Czech Republic: Legislativa v oblasti vzdělávání osob s postižením – probíhající novelizace speciálního školství v ČR. *Historia, súčasnosť a perspektívy pedagogickej praxe v príprave učiteľov elementaristov*, [on-line]. Prešov: UNIPO, Pedagogická fakulta, 2007. Dostupné z: http://www.unipo.sk/files/docs/pf_katedry/svk/dokument_409_265.doc

KURSOVÁ, V., ČELEDOVÁ, M., DŘEVIKOVSKÁ, P. Volnočasový pohybový program jako součást rozvoje zdraví žáků s mentálním postižením : The free time kinetic programme as part of development health pupils with mental infliction of. *Historia, súčasnosť a perspektívy pedagogickej praxe v príprave učiteľov elementaristov*, [on-line]. Prešov: UNIPO, Pedagogická fakulta, 2007. Dostupné z: http://www.unipo.sk/files/docs/pf_katedry/svk/dokument_408_265.doc

KURSOVÁ, V. *Krok k výchově, krok ke zdraví II.díl: Edukace formou pohybu*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2008. 16 s. ISBN 978-80-7394-083-6.¹⁰²

¹⁰² HOME PF JCU, 2010, on-line

5.8.4 prof. Ing. Milan Pešek

„Vysokoškolský pedagog, vědecký pracovník a specialista v oboru potravin. Absolvoval potravinářskou fakultu Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, kde také získal v roce 1967 vědeckou hodnost kandidáta technických věd v oboru chemie a technologie mléka a tuků. Po ukončení studia pracoval jako technolog v Průmyslu mléčné výživy a jako vedoucí krajské laboratoře v podniku Potraviny. Na Jihočeské univerzitě působil nejprve jako odborný asistent, později jako

docent a od 1994 jako profesor pro obor hodnocení jakosti a zpracování potravinových surovin a potravin. V současné době se zabývá problematikou vývoje a obohacování potravin zdravotně účinnými komponentami jako jsou např. antioxidanty, polynenasycené mastné kyseliny řady omega-3 aj. Je autorem a spoluautorem 150 odborných a vědeckých publikací včetně 15 vynálezů. Některé z jeho prací byly publikovány v zahraničních vědeckých časopisech. Za prokázané významné ekonomické přínosy z využití vynálezů v praxi obdržel v r.1990 státní vyznamenání. Jeho biografické heslo bylo zařazeno v encyklopediích Kdo je kdo v ČR a Who is who in the world. K zálibám patří cyklistika a jóga.“¹⁰³

5.8.5 Mgr. Michaela Pospíšilová¹⁰⁴

Profesní charakteristika:

Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, obor Bi-Tv / SŠ

Studium Vyšší odborné školy pro dentální hygienistky v Praze

Přehled kvalifikace:

Trenér III. Třídy gymnastiky

¹⁰³ HOME PF JCU, 2010, on-line

¹⁰⁴ Foto: PF JCU, 2010, on-line

Plavčík I. Třídy

Cvičitel lyžování

Instruktor snowboardingu

Trenér vodní turistiky a windsurfingu

Potápěčská licence Open Water Diver PADI - Rescue diver

Osvědčení Sportovní masér

Cvičitel zdravotní tělesné výchovy

2010 Cvičitel jógy

2010 Certifikát – cvičitel PUMP FX

Publikace:

Diplomová práce:

- Pospíšilová, M. (2009). Vliv rozvoje sebekontroly a sebeúcty na snižování nadváhy prostřednictvím jógového tréninku u mužů. Vedoucí: doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc., České Budějovice: JCU.¹⁰⁵

5.8.6 Mgr. Jan Schuster, Ph.D.

„Odborný asistent PF JU, Katedra výchovy ke zdraví,
České Budějovice

Absolvent:

JU PF obor Biologie - Tělesná výchova

MU FSpS rozšiřující studium

UK FTVS specializace trenérství - fotbal, licence UEFA
level "A"

Praxe:

1999 - srpen 2006 JU PF KTVS

září 2006 – současnost - JU PF KVKZ

¹⁰⁵ Dokument: POSPÍŠILOVÁ, M., 2010

2001-2003 asistent trenéra, SK Dynamo Č. Budějovice, muži „B“, ČFL

2006 – 2008 Model BILATERAL AGREEMENT for the academic year 2006/2008

- SOCRATES programe: HIGHER EDUCATION (ERASMUS) between University of South Bohemia, Pedagogical fakulty and Akademia Wychowania Fizycznego we Wroclawiu

Od roku 2004 se ve svém výzkumu zaměřuje na problematiku nadváhy a obezity u dětí a její prevenci a nápravu pomocí aplikace adekvátních pohybových aktivit. V současné době studuje v doktorském studijním programu na ZSF JU ve studijním oboru „Specializace ve zdravotnictví“. Je členem akademického senátu Pedagogické fakulty Jihočeské university.¹⁰⁶

5.8.7 Mgr. Petra Vojtová, Ph.D.¹⁰⁷

„Od roku 2009 do současné doby působí na Katedře výchovy ke zdraví na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Mgr. Petra Vojtová, Ph.D. vyučuje předměty: Motivace podpory ke zdraví, Osobnostní a sociální výcvik, Taichi (sestava 24 prvků), Didaktika výchovy ke

zdraví, Profesní etika, Rodinná a sexuální výchova, Sociologie rodiny, Aktuální problematika výchovně vzdělávací praxe, Multikulturní výchova, Vzdělávání k lidským právům, Andragogika, Mediální výchova.

Vzdělání

2002 – 2006: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, obor: Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí a mládeže.

Září 2006 - úspěšná obhajoba disertační práce.

1997 – 2002: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,

¹⁰⁶ HOME PF JCU, 2010, on-line

¹⁰⁷ foto: HOME PF JCU, 2010, on-line

obor: Rehabilitační péče o děti, dospělé a staré osoby.

Červen 2002 - úspěšné ukončení magisterského studijního programu.

1990 – 1995: Střední zdravotnická škola, obor rehabilitační pracovník. Č. Budějovice.

Červen 1995 - úspěšné ukončení maturitní zkouškou.

Záliby, koníčky:

Taichi čchi kung, masáže (klasické masáže, čínské reflexní masáže, indické masáže, reiki, japonská masáž shiatsu), sport (bruslení, snowboard, běžky, volejbal, 3Sb,...), tanec, dobrá společnost, malování – arteterapie, cestování, angličtina.

Publikace:

VOJTOVÁ, P. Social Health is the Way for Improvement the Multicultural Education. In KREJČÍ, M. et. al. *Health Education and Duality of Life II*. České Budějovice: JU PF, 2010 – In Press

VOJTOVÁ, P. Taichi: China Culture of Personal Development In. *2nd International Conference Health Educational and Quality of Life*. p. 378 – 385. JU v Českých Budějovicích, PF, 2009. ISBN 978-80-7394-180-2

VOJTOVÁ, P. Zdravotně sociální aspekty lidských práv. In. Mojžišová, A., Hanáková, A.: *Kapitoly sociální práce v praxi*. S. 116-120. JU v Českých Budějovicích, ZSF, 2008. ISBN: 978-80-7394-074-4

VOJTOVÁ, P. (Ed.) *Pohledy etnické marginalizace u Aboriginal People v Kanadě a Romů v České republice a slovenské republice. Markers of Etnik marginalization focused on Aboriginal People in Canada and on Roma in Czech Republic and Slovak Republic*. Česko anglický sborník z mezinárodní konference. České Budějovice: ZSF JU, 2007. ISBN 978-80-7394-019-5.

DAVIDOVÁ, E., LHOTKA, P., VOJTOVÁ, P. *Právní postavení Romů v zemích Evropské unie*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-727-5

DAVIDOVÁ, E., LHOTKA, P., VOJTOVÁ, P. The Roma minority in some countries of the European Union in connection with their international provision. In *Jurnal of Health Science Management and Public Health*. Vol.6, N. 2/2005 The University of Scranton Pennsylvania, USA. ISSN 1512-0651

VOJTOVÁ, P. The Roma position in connection with education in Finland. In *Jurnal of Health Science Management and Public Health*. Vol.6, N. 2/2005 The University of Scranton Pennsylvania, USA. ISBN 1512-0651.¹⁰⁸

5.8.8 Milena Chlaňová

Paní Milena Chlaňová je sekretářkou Katedry výchovy ke zdraví od 1. 4. 2010. Její úvazek je tvořen stejně, jako tomu bylo u paní Jany Veverkové, tedy dle slov doc. Paed.Dr. Milada Krejčí CSc. z 0,75 úvazku pracuje paní Milena Chlaňová pro KVKZ a zbylého 0,25 úvazku je hodnocena z financí získaných prostřednictvím projektu PACZion, jehož hlavní řešitelkou je doc. Paed.Dr. Milada Krejčí CSc.

6 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo provést analýzu a následnou syntézu získaných podkladů týkajících se vzniku a rozvoje katedry výchovy ke zdraví, tato data chronologicky uspořádat v jeden celek s jasně daným začátkem a koncem v současnosti, tj. k 31. 12. 2010.

Při zpracování mé práce jsem měla možnost nahlédnout do "zákulisí" katedry, nejen očima doc. Krejčí, ale také sama poznat např. význam výzkumných projektů a jejich přínos pro ekonomickou stránku vysokých škol. Také vyprávění Bc. Ivany Hokrové mi přiblížilo dění v právě probíhajícím projektu PACZion, dozvěděla jsem se o Speciální olympiádě a shromáždila jsem řadu fotografií, které by se ke mne, bez zpracování tohoto tématu, vůbec nedostaly.

¹⁰⁸ Dokument: VOJTOVÁ, P., 2010

O rostoucí dynamice rozvoje vypovídá následující popis skutečnosti. Z počátku zabezpečovalo tehdejší oddělení výchovy ke zdraví výuku, organizaci kurzů a praxí i administrativní výkony pro 81 studentů, postupně počet studentů stoupal až na současných cca 336 studentů. Po akreditaci navazujícího magisterského programu oboru „Vychovatelství se zaměřením na výchovu ke zdraví“ vedoucí katedry očekává další nárůst studentů tohoto oboru. I tak již poslední uvedená cifra představuje hranici pro zrod menší soukromé školy. Zcela na místě je proto i otázka, zda katedra nebude potřebovat další administrativní pracovníci, jakou je v současné době paní sekretářka Milena Chlaňová od 1. 4. 2010.

Užitečné by bylo aktualizovat přehledně informace o možnostech studijních oborů, o jednotlivých interních i externích vyučujících na webových stránkách pedagogické fakulty, ale i na stránkách katedry výchovy ke zdraví. Návštěvník webových stránek pedagogické fakulty je poněkud maten dvojími pojmy, neboť na některých místech je stále katedra uváděna jako oddělení.

Pro nejbližší budoucnost jsou vizemi, dle slov doc. PaedDr. Milady Krejčí, CSc., možnost akreditace doktorandského studia ve spolupráci s pedagogickou fakultou Západočeské univerzity v Plzni a usilovat o udržení získaných akreditací, s čímž souvisí profesní a odborný růst učitelů Katedry výchovy ke zdraví. Dále doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc. zdůraznila také udržení současného standardu výchovy ke zdraví, pokračování v pravidelně se konajících konferencích a rozvinutí výzkumů v laboratoři KVKZ.

7 Seznam použitých zdrojů

BARTOŠ, J. *Úvod do metodiky historického bádání a nauky o pramenech*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1999. ISBN 80–7076–976-X

BLOCH, M. *Obrana historie aneb historik a jeho řemeslo*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1967.

ČEVELA, R., ČELEDOVÁ, L., DOLANSKÝ, H. *Výchova ke zdraví pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978 – 80 – 247 – 2860 - 5

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80–7367–040-2

HLAVÁČEK, I., KAŠPAR, J., NOVÝ, R. *Vademecum pomocných věd historických*. Jinočany: HaH, 1997. ISBN 80 – 86022 – 09 – 9

HROCH, M. a kol. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: SPN, 1985.

JINDRA, J. *Základy historické heuristiky. Úvod do studia dějepisu II*. Praha: Univerzita Karlova, 1982.

KERNOVÁ, V. *Podpora zdraví a intervenční aktivity v primární prevenci*. Praha: SZÚ, 2006. 59s. Atestační práce na Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. Konzultantka atestační práce Hana Janečková.

KREJČÍ, M. Katedra výchovy ke zdraví. V rámci EU roste potřeba pedagogicko-psychologicky vzdělaných odborníků. *JIHOČESKÁ UNIVERZITA: čtvrtletník akademické obce JU v Českých Budějovicích*. 1/2009. s. 51. ISSN 1214 - 7869

KŘÍŽ, J. Podpora zdraví - vývoj perspektivy. *HYGIENA: časopis pro ochranu a podporu zdraví*. Č. 1 (ročník 53). Praha: SZÚ, 2008. s. 19-22. ISSN 1802 - 6281

LE GOFF, J. *Paměť a dějiny*. Praha: Argo, 2007. ISBN 978–80–7203–862-6

MAREK, J. *O historismu a dějepisectví*. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0284-7

PAPÁČEK, M. In BENEŠ P., RAMBOUSEK, V. *60 let pedagogických fakult. 1946 – 2006*. Plzeň: Koniáš, 2007. s. 37-40. ISBN 80 – 86948 – 04 - 8

PETRÁŇ, J. a kol. *Úvod do studia dějepisu III. Nauka o historických pramenech*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983.

STUCHLÍKOVÁ, I. Pedagogická fakulta JU. 60. výročí vzniku. Slavnostní zasedání Vědecké rady PF. *JIHOČESKÁ UNIVERZITA: čtvrtletník akademické obce JU v Českých Budějovicích*. 1/2009. s. 34 – 37. ISSN 1214 - 7869

ŠANDEROVÁ, J. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-40-3

VACULÍK, J., ČAPKA, F. *Úvod do studia dějepisu a historický proseminář*. Brno: OL Print Šlapanice, 2000. ISBN 80-210-2482-8

WASSERBAUER, S. a kol. *Výchova ke zdraví: pro vyšší zdravotnické školy a střední školy*. Praha: Státní zdravotní ústav, 1999. ISBN 80-7071-129-9

ZWETTLER, O., VACULÍK, J., ČAPKA, F. *Úvod do studia dějepisu pro posluchače PdF MU*. Brno: MC nakladatelství, Moldavská 11, 625 00 BRNO, 1994.

Internetové zdroje:

APLIKACE MŠMT. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice. Bílá kniha*. [on-line]

[citováno 2010-11-04]. Dostupné z:

<http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf>

BUMBOVÁ, H. JCU. *Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – data a fakta*. [on-line], [citováno 2010-07-25]. Dostupné z:

http://www.jcu.cz/data_fakta

EUROPA. *Bílá kniha - Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou*. [on-line]

[citováno 2010-09-18]. Dostupné z:

http://europa.eu/documentation/official-docs/white-papers/index_cs.htm

EUROPA. *Bílé knihy*. [on-line]

[citováno 2010-09-18]. Dostupné z:

http://europa.eu/documentation/official-docs/white-papers/index_cs.htm

FINANCE. *Fakta o Evropské unii*. [on-line]

[citováno 2010-09-18]. Dostupné z:

<http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/soucasnost/>

HOME PF JCU. *Projekt a cíle*. [on-line]

[citováno 2010-10-13]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~paczion/index.php?option=com_content&view=article&id=61&Itemid=28&lang=cs

HOME PF JCU. *Řešitelský tým - doc. Krejčí, CSc.* [on-line]

[citováno 2010-11-13]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~paczion/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=34&lang=cs

HOME PF JCU. Řešitelský tým – Mgr. Kursová, Ph.D. [on-line]

[citováno 2010-11-13]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~paczion/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=55&lang=cs

HOME PF JCU. Řešitelský tým – prof. Ing. Pešek. [on-line]

[citováno 2010-11-13]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~paczion/index.php?option=com_content&view=article&id=72&Itemid=65&lang=cs

HOME PF JCU. Řešitelský tým – Mgr. Schuster, Ph.D. [on-line]

[citováno 2010-11-13]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~paczion/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=59&lang=cs

HOME PF JCU. Řešitelský tým – Mgr. Vojtová, Ph.D. [on-line]

[citováno 2010-11-13]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~paczion/index.php?option=com_content&view=article&id=49&Itemid=60&lang=cs

HOŠPESOVÁ, A. *Opatření děkanky č. 2/2010 k rigoróznímu řízení na PF JU*. [on-line]

[citováno 2010-10-12]. Dostupné z:

http://www.pf.jcu.cz/documents/deans_proceedings/2010/od10-02.php

INVIA. *Itálie - Tonale/Ponte di Legno*. [on-line]

[citováno 2010-11-08]. Dostupné z:

<http://www.invia.cz/italie/tonaleponte-di-legno/>

LECCOS. *Diplomatika*. [on-line]

[citováno 2009-12-15]. Dostupné z:

<http://leccos.com/index.php/clanky/diplomatika>

MZCR. *Zdraví pro všechny v 21. století. Usnesení vlády č 1046*. [on-line]

[citováno 2010-09-20]. Dostupné z:

http://www.mzcr.cz/unie/dokumenty/zdravi-pro-vsechny-v-stoleti_2461_1101_5.html

PF JCU. *ESF zdraví*. [on-line]

[citováno 2010-08-10]. Dostupné z:

http://home.pf.jcu.cz/~esfzdravi/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=18&Itemid=39

PF JCU. *Výchova ke zdraví*. [on-line]

[citováno 2009-11-07]. Dostupné z:

<http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/vkz/>

PF JCU. *Vyučující – foto: Mgr. Michaela Pospíšilová*. [on-line]

[citováno 2010-11-13]. Dostupné z:

<http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/vkz/vyucujici.php>

PHIL MUNI. *Historiografie*. [on-line]

[citováno 2009-12-14]. Dostupné z:

<http://www.phil.muni.cz/wuhi/home/studium/materialy/historiografie>

TOMAN, M. JCU. *Charakteristika fakulty*. [on-line]

[citováno 2010-07-25]. Dostupné z:

<http://www.pf.jcu.cz/about/profile.php>

TOMAN, M. JCU. *Příprava učitelů na PF JU*. [on-line]

[citováno 2010-07-25]. Dostupné z:

http://www.pf.jcu.cz/about/ucitelstvi_na_pf.php

VOBR, R. *Rigorózní řád Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích*. [on-line]

[citováno 2010-10-12]. Dostupné z:

http://www.pf.jcu.cz/documents/rigorozni_rad.php

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ. *Podpora zdraví v ČR*. [on-line]

[citováno 2010-07-25]. Dostupné z:

<http://www.vychovakezdravi.cz/clanky/podpora-zdravi-v-cr.html>

Osobní a pracovní dokumenty:

BENEŠ, J. *Rozhodnutí o rozšíření akreditace*.

HOŠPESOVÁ, A. – *Jmenování doc. Krejčí, M. členkou oborové rady pro 1. stupeň ZŠ Pedagogické fakulty JU*.

KORNATOVSKÁ, Z. *Profesní životopis a soupis publikačních aktivit*. 2010

KREJČÍ, M. *Kolegium* 6. 4. 2004

KREJČÍ, M. *Příprava a realizace nového studijního programu v oboru Rekreatologie – Výchova ke zdraví – 3.9.2004*

KREJČÍ, M. *Zápis. Oborová rada didaktiků PF JU*.

KREJČÍ, M. *Žádost o podporu rozvoje pracoviště*.

KREJČÍ, M. *Žádost o změnu úvazku sekretářky katedry*.

PAPÁČEK, M. – *Jmenování doc. Krejčí, M. do funkce vedoucí oddělení výchovy ke zdraví PF JU v Českých Budějovicích*.

PAPÁČEK, M. *Opatření děkana č. 6/2005 o organizačních změnách ve struktuře pedagogické fakulty JU*.

POSPÍŠILOVÁ, M. *Profesní charakteristika, přehled kvalifikace a publikace*. 2010

ŠPIRHANZL, P. *Rozhodnutí o udělení akreditace k provádění vzdělávacího programu Výchova ke zdraví a prevence obezity u žáků ZŠ*.

VINŠ, V. *Rozhodnutí o prodloužení platnosti akreditace*.

VOJTOVÁ, P. *Působnost na Katedře výchovy ke zdraví, vzdělání, záliby a koníčky, publikace*. 2010

8 Přílohy

8.1 Seznamy absolventů VKZ poskytnuté vedoucí studijního oddělení PF JU -

Mgr. Zuzanou Svobodovou

Absolventi, kteří započali studium v akademickém roce 2006/2007 prezenční formou:

Bosáková Heda, Bc.

Daňkovská Aneta

Dušková Ivona

Fraňková Marcela, Bc.

Fukerová Hana, Bc.

Hrmová Eliška

Jelínek Jakub

Jírová Jana

Koptíková Jana

Krásová Barbora, Bc.

Kušnirenková Viktorie, Bc. DiS.

Merklová Simona

Michalcová Ivana

Nováková Kateřina

Polčáková Jana, Bc.

Sebera Jaromír

Sumerauer Vít

Šimová Michaela, Bc.

Šlápotosá Blanka

Vyskočilová Andrea, Bc.

Celkem: 20

Absolventi, kteří započali studium v akademickém roce 2006/2007 kombinovanou formou:

Bartoněk Jaroslav

Vojtěchová Miroslava

Boubal Vojtěch

Voldřišková Jaroslava

Cymlová Radka

Vrábková Petra

Čejdíková Martina

Zadina Libor

Daňková Barbora

Zimmelová Hana, Bc.

Diče Michal

Celkem: 29

Janoušek Martin

Kocinová Monika, Bc.

Korcová Petra

Machatová Lenka

Maršíková Iveta

Němcová Kateřina

Rottnerová Petra

Seberová Eva

Sekerová Blanka

Stejskalová Marie

Suchan Radek

Šesták Přemysl

Šnajdrová Lucie

Špindlerová Martina

Šťastný David

Štěpánová Zuzana

Šulcová Veronika

Vítková Adéla

Absolventi, kteří započali studium v akademickém roce 2007/2008 prezenční formou:

Albrechtová Klára, Mgr.

Mrázková Veronika

Beneš Václav

Planková Petra

Beranová Kateřina

Plánská Magdalena

Bláhová Štěpánka

Růžičková Karolína

Brejlová Jana

Součková Petra

Brůžková Simona

Šimotová Jaroslava

Činátlová Iva

Šindelířová Eliška, Bc.

Hašková Radka

Šťastná Veronika, Bc.

Horečková Petra

Švecová Pavla

Krankuš Lubomír

Uhlířová Daniela, Bc.

Křesťan Tomáš, Bc.

Vašinová Iveta

Macounová Iva, Bc.

Celkem: 24

Mojžíšová Veronika

(Foto: Hana Bierhanzlová, červen 2010)

Absolventi, kteří započali studium v akademickém roce 2007/2008 kombinovanou formou:

Auterská Regina

Hommer Roman

Bergmanová Lenka

Kaňkovská Martina

Bierhanzlová Hana

Kubalová Irena, MUDr.

Budičková Lenka

Kubátová Kateřina

Drbohlavová Iva

Šnokhausová Hana

Galdia Jiří

Truksová Jitka

Hitha Stanislav

Uhlířová Božena

Hokrová Ivana

Vojtěchová Magdaléna

Holá Marcela, Bc.

Votápková Pavla

Holá Stanislava, Mgr.

Zimmelová Veronika, MUDr.

Holá Věra, Mgr.

Celkem: 21

(Foto: Hana Bierhanzlová, červen 2010)

8.2 Tabulka číslo 1 - Seznamy interních a externích vyučujících od založení oddělení do konce roku 2010

Jméno	Vyučované předměty
Mgr. Zuzana Kornatovská, Dis. Interní vyučující	Plavání, pohybové hry ve vodě, kurz zážitkové pedagogiky, pedagogická praxe II, psychomotorika, zdravotní propedeutika, integrální jóga – cvičitelský seminář, kurz zdravotního jezdeckví
doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc. vedoucí katedry	Rekreace a volný čas, základy jógových a relaxačních cvičení, zimní kurz pohybových aktivit I., teorie a didaktika jógy, psychologie tělesných cvičení, aplikované pohybové aktivity pro postižené I., metodologie snižování nadváhy, didaktika výchovy ke zdraví, metodologie snižování nadváhy – screening, seminář k závěrečným bakalářským pracím, vegetariánství a zdravý životní styl, pedagogická praxe II, bakalářská práce II
Mgr. Vlasta Kursová, PhD. - Odborná asistentka, tajemnice KVKZ	Regenerace I – III, Aplikované pohybové aktivity pro postižené I – III, Pedagogická praxe III, Bakalářská práce I, II; kondiční atletická cvičení
prof. Ing. Milan Pešek, CSc. Interní vyučující	Potraviny a jejich význam pro zdraví
Mgr. Michaela Pospíšilová Interní vyučující	Plavání, základy jógových a relaxačních cvičení, Plánování a regionální rozvoj ČR a rekreace, pedagogická praxe IV, pohybové hry ve vodě, kurz zážitkové pedagogiky, pedagogická praxe II, psychomotorika, zdravotní propedeutika, dentální hygiena
Mgr. Jan Schuster, PhD. Interní vyučující	Výživa a zdraví, kurz pohybových aktivit – letní, metodika pohybových a sportovních her, zdravotní tělesná výchova I a II, plavání, zdravotní propedeutika, vodní turistika - lodžkování
Mgr. Petra Vojtová, PhD. Interní vyučující	Motivace podpory zdraví, andragogika, profesní etika, osobnostní a sociální výcvik, aktuální problémy výchovně vzdělávací praxe, rodinná a sexuální výchova, vzdělávání k lidským právům, mediální výchova, multikulturní výchova
Externí vyučující	Vyučované předměty

MUDr. Vladimír Compeľ	Somatologie I, II
Mgr. Lukáš Dastlík	Psychologie zdraví, pedagogická a sociální psychologie, Úvod do psychologie, Sebezkušenostní práce se skupinou – základní formy a techniky
RNDr. Ditrich T.	Environmentální výchova
PhDr. Marta Franclová	Psychopatologie
Mgr. Jiří Jošt, CSc.	Psychologie osobnosti a jejího vývoje
MUDr. Eva Klimešová	Hygiena a epidemiologie
Mgr. Radim Kokeš	Moderní formy aerobních cvičení a fitness
PaedDr. Eva Kovačová	Arteterapie se zaměřením na výchovu ke zdraví
PaedDr. Kyzour Milan	Arteterapie a podpora zdraví
PaedDr. Ludvík Michalov	Základy bojových umění – aikidó, Zdravotní cvičení východu Tai Chi Chuan
PhDr. Helena Pavličíková, CSc.	Filozofie II
PhDr. Ludmila Peřinová, Ph.D.	Muzikoterapie I, II
Mgr. Jakub Pich	Výtvarná kultura a tvorba
Mgr. Olga Podruhová	Tanec a taneční terapie
Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.	Sociální pedagogika
MUDr. Ivana Prollová	Fyziologie tělesných cvičení
prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc.	Psychologie
Mgr. Šimůnek M.	Základy sociologie
PhDr. Jiří Šíp, Ph.D.	Metodika přírodovědných exkurzí, plánování cestovního ruchu
Ing. Švestková R., Ph.D.	Základy neziskového sektoru
Mgr. Jan Vaněk	Psychologie osobnosti a jejího vývoje

Mgr. Petra Zimmerlová, Ph.D.	Gerontologie
Mgr. Iva Žlábková	Úvod do pedagogiky

Dále na nynější Katedře výchovy ke zdraví vyučovali i tito externisté a externistky:

Mgr. Beníčková, M., Ph.D. (dříve Břicháčková) - muzikoterapie

Mgr. Bílková, Z. – motivační podpory zdraví

Mgr. Dvořáková, L. – tance a hry

PhDr. Leipert, J., Ph.D. – informační technologie

Mgr. Lohonková, I. – plavání

PhDr. Mazejová, Y., Ph.D. – osobnostní výcvik

PaedDr. Peterka, Z. – výtvarná kultura a tvorba

doc. PhDr. Sapík, M., Ph.D. – filozofie, profesní etika

Mgr. Sedláková, R., Ph.D. – základy sociologie

doc. PhDr. Somr, M., DrSc. – úvod do pedagogiky

Mgr. Soukupová, V. – environmentální výchova

8.3 Tabulka číslo 2 - Přehled vyučované výchovy ke zdraví na univerzitách v ČR

Univerzita	VKZ od roku ...	Formy studia	Stupně studia	Oddělení/ katedra	Kolika oborová	Zaměření na ...
JU, PF - ČB	2006/2007	P, K	Bc., NMgr. - studium učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň ZŠ	Od října 2008 – Katedra výchovy ke zdraví	Jednooborová i dvouoborová	Vzdělávání, ???
ZČU - Plzeň	25. 2. 2008 – vznik oddělení VKZ a osobnostně – sociálního rozvoje	P, K	Bc. i NMgr.	Oddělení na katedře psychologie fakulty pedagogické	jednooborová	Nesdělěno
UK - Praha	nesdělěno	P, K	Bc. (Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání) – P, K. / Mgr. (Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro ZŠ a SŠ – výchova ke zdraví)	Obor na katedře školní a sociální pedagogiky	Bc. i Mgr. studium - dvouoborové	vzdělávání
MU – Brno (odpovídala Alice Prokopová, vedoucí katedry)	2003/2004	P, plánují K	Bc. (SO: Pedagogické asistentství výchovy ke zdraví pro ZŠ i Mgr. (SO: Učitelství výchovy ke zdraví pro ZŠ (plánují NMgr. K)	Katedra rodinné výchovy a výchovy ke zdraví, od 2010/2011 Katedra výchovy ke zdraví	Pouze v kombinaci, ale uvažují i o jednooborové	vzdělávání

UP - Olomouc (odpovídala Mgr. Michaela Hřivnová, Ph.D.)	2007/2008	P, od 2011/2012 i K	Bc. (Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání) i navazující Mgr. (Učitelství výchovy pro ZŠ)	Obor na Katedře antropologie a zdravotní vědy	Pouze v kombinaci s druhým oborem	vzdělávání
OSU - Ostrava (odpovídala Bc. Geierová a PhDr. Lucia Lacková)	Bakalářské studium od 2007/2008, navazující magister -ské od 2008/2009	P	Bc. i NMgr.	Obor na Katedře pedagogiky a školní psychologie	Dvouoborové studium	vzdělávání

Add 8.4 legenda použitých zkratk:

JU, PF – ČB Jihočeská univerzita, pedagogická fakulta – České Budějovice

ZČU Západočeská univerzita

UK Univerzita Karlova

MU Masarykova univerzita

UP Univerzita Palackého

OSU Ostravská univerzita

P prezenční

K kombinované

VKZ výchova ke zdraví

SO studijní obor

NMgr. Navazující magisterské

8.4 Tabulka číslo 3 - Chronologický přehled projektů, tradic a akreditací

Září 2004	Žádost o dotaci ze státního rozpočtu pro projekt „Příprava a realizace nového studijního programu v oboru REKREOLOGIE – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
Říjen 2005 (platnost do 20. 10. 2009)	rozšíření akreditace bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice o studijní obor Výchova ke zdraví do 20. 10. 2009, s formou studia prezenční a kombinovanou, se standardní dobou studia 3 roky
Listopad 2006 (platnost byla stanovena do 28. 11. 2009)	Udělení akreditace k provádění vzdělávacího programu Výchova ke zdraví a prevence obezity u žáků ZŠ a vydávání osvědčení o jejich absolvování
Září 2007	Studentská akce „Krok k výchově, krok ke zdraví“
Rok 2007	Založení tradice mezinárodní konference „Výchova ke zdraví a kvalita života“ a odstartování projektu ESF Zdraví(kurz pro učitele II.stupně ZŠ - Výchova ke zdraví a prevence obezity
Rok 2008	Projekt „Výchova ke zdraví – strategie výuky duševní hygieny“; mezinárodní výzkumný projekt „Diurnal a Circadian Rhythms and Sleep Habits – Behavioral Specifics“ve spolupráci s japonskou univerzitou Kochi
Říjen 2008	Otevření Akademického centra zdravého životního stylu
Září 2008 - 2011	Projekt „PACZion“
Říjen 2009 (platnost do 31. ledna 2016)	Prodloužení platnosti akreditace bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice – studijní obor Výchova ke zdraví
Říjen 2010	Získání akreditace navazujícího magisterského studijního programu Specializace v pedagogice – studijní obor Vychovatelství se zaměřením na výchovu ke zdraví

8.5 Plakát z akce „Krok k výchově, krok ke zdraví“

- to je název akce, kterou se studenti, nyní už druhého ročníku Pedagogické fakulty Oddělení Výchovy ke zdraví, rozhodli změnit tradici „bloudících a vyplašených prváků“.

Na první den na VŠ většina studentů vzpomíná (dnes již s úsměvem na rtech) jako na den, kdy přišli někam, kde nevěděli, jsou-li správně a včas. Já osobně jsem byla rozhodnutá další den nepřijít vůbec. :o) Doufáme, že když se zeptáte letošních prváků prezenčního studia Výchovy ke zdraví, bude jejich odpověď pozitivnější.

Jak to tedy celé probíhalo?

Vše začalo oficiálním přivítáním prváků na univerzitní půdě paní docentkou Krejčí. Poté se studenti seznámili vzájemně mezi sebou prostřednictvím jednoduché hry. Po krátké vedené relaxaci byli studenti rozděleni do čtyř skupin a mohlo se začít s poznáváním města. Každá skupinka dostala do své řady jednoho staršího spolužáka, který byl jejich průvodcem nejen tento konkrétní den, ale na kterého se mohou obrátit i v době studia. Jak jinak poznat město, než vyrazit do jeho víru. Jednotlivé skupinky dostali očíslované dopisy, v nichž byly informace, kam mají vyrazit a co tam mají za úkol. Stanoviště byla vybírána podle důležitých kritérií: musela přinést užitečnou informaci či zkušenost, být dostupná pro cca 30 studentů a především nesměla chybět zábava.

Studenti tedy měli možnost vidět novou masérskou učebnu v budově Dukelská, PC učebnu v Budově Jeronýmova, seznámili se s pravidly studovny, s fungováním menzy, na těchto stanovištích se studenti měli především dozvědět užitečné informace.

Jak ale všichni dobře víme, ke studentskému životu patří kromě sbírání informací také zábava. O tu se asi nejvíce postarala stanoviště „Černá věž“, kde studenti měli za úkol pomocí 25m dlouhého lana změřit obvod Černé věže, a „Park u bazénu“, kde byla připravená lanová překážka - podobenství o studiu. Mezi dvěma stromy, byla z lan vytvořená „pavučina“ s různě velkými oky. Studenti měli za úkol se skrz oka dostat na druhou stranu pavučiny, aniž by se dotkli lana, což vyžadovalo opravdu velkou spolupráci. Jelikož bylo každé oko jinak velké, bylo i jinak náročné je prolézt. Přesto však každá část pavučiny vyžadovala soustředění a pomoc ostatních - stejně jako je tomu i u zkoušek.

Seznamovací odpoledne jsme večer zakončili zhodnocením nad vegetariánskými specialitami, které nám dovolili připravit v kavárně Loop.

Původní záměr, teda seznámit prváčky s městem České Budějovice jako městem studentským, se naplnil. Tato akce ale obohatila i nás. Organizace tohoto odpoledne byla nejen zábava, ale zároveň jsme si vyzkoušeli, co obnáší uspořádání podobné akce.

8.6 Tabulka číslo 4 - Přehled počtu přijatých studentů do oboru výchova ke zdraví poskytnutý referentkou Miloslavou Volmanovou

Rok	Kombinovaná forma studia	Prezenční forma studia
2006/2007	35	46
2007/2008	40	63
2008/2009	83	47
2009/2010	71	40
2010/2011	65	30

8.7 Tabulka číslo 5 – Přehled studijních programů na PF JU s oborem Výchova ke zdraví

Název studijního programu, jeho kód a typ	Název studijního oboru/studijních oborů	Forma studia	Standardní délka studia

Učitelství pro střední školy, N7504, navazující magisterský	Učitelství psychologie pro střední školy (dvouoborové) - Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol.	Prezenční (denní)	2 roky
Specializace v pedagogice, B7507, bakalářský nevedoucí k učitelství	Výchova ke zdraví	Prezenční Kombinovaná	Obě formy 3 roky
Specializace v pedagogice, B7507, bakalářský vedoucí k učitelství na 2. stupni ZŠ	Přírodopis se zaměřením na vzdělávání – výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání	Prezenční	3 roky
Vychovatelství; *, navazující magisterský	Vychovatelství se zaměřením na výchovu ke zdraví	Prezenční Kombinovaná	2roky * kód akreditační komise v době zjišťování informace, tj. dne 18. 11. 2010, ještě nebyl přidělen

8.8 Ukázka upoutávkového letáku Speciální olympiády České republiky

POZOR ČTĚTE

Chcete pomoci jako volontéři

Speciální olympiáda
Česká republika

*na 10. české letní speciální olympiádě pro sportovce
s mentálním postižením, která se bude konat ve dnech
1. – 4. července 2010 na stadionu Juliska v Praze?*

Přijďte, prosím, na informační schůzku v pondělí 19. dubna do
prostor **Českého hnutí speciálních olympiád**.

Zde dostanete přihlášku volontéra a dozvíte se podrobnosti.

Kdy: pondělí 19. 4. 2010 v 16 hodin

Kde: ČHSO, Říční 6, Praha 1

(Spojení tramvaje číslo 6, 9, 12, 20, 22 stanice Újezd)

Chcete se ještě na něco zeptat?

Zavolejte do kanceláře na telefonní číslo 257 313 008

Těšíme se na Vás!

8.9 Výňatek z harmonogramu Speciální olympiády

1. DEN

- od 10.00 –13.00 hod registrace
- místo registrace KOLEJ JIH, ULICE KAMÝČKÁ, SUCHDOL
spojení – metro Dejvická, Bus, č. 107 nebo 147 zastávka Dejvická – Zemědělská
univerzita
 - dostaneme tašky s tričkama (která musíme mít na sobě) + upomínkové předměty +
balíček s obědem a lístečky na vodu
 - dostavit se na Julisku nejpozději do 13.30 k p. Urbanovi, kde nám budou sděleny
pokyny k zahajovacímu ceremoniálu

- na seřadišti dostane každý ceduli např. „plavci P-10“ a s tou bude procházet společně se svým družstvem stadionem – blíže nám sdělí p. Urban
- v 15.00 hod. začne ceremoniál (vytažení vlajky, hymny, proslovy)
- po ukončení ceremoniálu se bude každý hlásit u svého ředitele (dle sportu, který máte přidělený), kteří nám dodají pokyny pro další dny

Ředitelé:

volejbal + gymnastika – p. Urban, pí. Sinovcová Zdena

stolní tenis – Otto Valant

cyklistika – Mirek Sadil

atletika – prof. Válková

bocce – Julie Witmanová

fotbal – Milan Juráň

Místo, kde budou probíhat soutěže

bocce – Suchdol

stolní tenis – Suchdol

cyklistika – okolí Suchdola

atletika – Juliska

fotbal – Juliska

gymnastika + volejbal – Juliska

plavání - Juliska

spojovatelka pro volontéry – Marcela Lorencová

2. DEN

soutěže, nástup dle pokynů ředitelů

nejpozdější konec 18.00 hod.

3. DEN

➤ soutěže + vyhlášení

➤ nejpozdější konec 18.00 hod.

4. DEN

➤ 9.00-12.00 hod. dokončení soutěží (atletika – běhy, víceboj,...) + vyhlášení výsledků

➤ rychlé rozloučení a ukončení her + úklid

➤ předpokládaný konec je na 12 hod., ale budeme se muset podílet ještě na úklidu, tak úplný konec bude cca 13.00 – 14.00 hod.

9 Seznam zkratk

OVZ - oddělení výchovy ke zdraví

VKZ - výchova ke zdraví

KVKZ - katedra výchovy ke zdraví

PF JU - pedagogická fakulta Jihočeské univerzity

ESF - evropský sociální fond

KTVS - katedra tělesné výchovy a sportu

MŠMT ČR - ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

MZČR - ministerstvo zdravotnictví České republiky

ČSAV - Československá akademie věd

EU	-	Evropská unie
WHO	-	World Health Organization
ZŠ	-	základní škola
AKVO	-	kód akreditační komise
ŠVP	-	školní vzdělávací program
DDM	-	dům dětí a mládeže
GAČR	-	Grantová agentura České republiky
RZ	-	rigorózní zkouška
FTVS UK	-	fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy
ZSF JU	-	zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity